НАРОДНА АРМІЯ

23 серпня, 2016

#33 (5462)

НА МАРШ НЕЗАЛЕЖНОСТІ КРОКОМ РУШ!

стор. 3

НЕЗАЛЕЖНІЙ УКРАЇНІ — 25 РОКІВ!

«ПІД ЦИМ ПРАПОРОМ ПОСТАНЕ ВІЛЬНА УКРАЇНА...»

Сьогодні — День Державного прапора України

стор. 4

ПРОГОЛОШЕННЯ НЕЗАЛЕЖНОСТІ: ЯК ЦЕ БУЛО

24 серпня 1994 року о 10-й ранку перед будівлею парламенту зібралися десятки тисяч людей, котрі тримали в руках прапори і вигукували: «Незалежність! Незалежність!» та «Прапор на Раду! Прапор на Раду!»

стор. 5

25 ПРИЧИН ПИШАТИСЯ УКРАЇНОЮ

Щоб перелічити всі визначні події та винаходи, якими по праву пишатимуться нащадки, не вистачить газетної площі. Тому нагадаємо, чим українці прославили себе і свою державу

стор. 6-7

У П'ЯТИГОДИННОМУ БОЮ ПЕРЕМОГЛА «КИЇВСЬКА РУСЬ»

Напередодні 25-ї річниці незалежності країни генерали і офіцери Міноборони вручали відзнаки відомства нашим бійцям безпосередньо на «нульових» опорних пунктах

стор. 9

ВОРОГАМ ПЕРЕВІРЯТИ НАШУ ГОТОВНІСТЬ НЕ РЕКОМЕНДУЄМО

Воїни зенітних ракетних військ Повітряних Сил постійно проводять тренування з бойового злагодження в районі АТО

стор. 10

НОВОФЕДОРІВКА — КУЛЬБАКІНЕ: ПЕРЕЛІТ, ЯКИЙ ПІДТВЕРДИВ ВІДДАНІСТЬ БАТЬКІВЩИНІ

Третього березня 2014 року 10-та Сакська бригада морської авіації виконала переліт з аеродрому Новофедорівка у Криму на аеродром Кульбакіне в Миколаєві, ставши таким чином єдиною частиною Військово-Морських Сил України, що зберегла свою техніку після початку російського вторгнення

стор. 14

ІЛОВАЙСЬК — ПОКАЗОВИЙ ПРИКЛАД РОСІЙСЬКОЇ ПІДСТУПНОСТІ

Сатанинський план окупантів полягав у тому, щоб переконати українців у безпечності виходу, зібрати їхні підрозділи докупи і розстріляти одним махом

стор. 16

НАВІЩО РОСІЙСЬКІ ОКУПАНТИ СТРІЛЯЮТЬ,

або Що насправді стоїть за останньою ескалацією бойових дій на Донбасі…

стор. 18

ДЕНЬ НЕЗАЛЕЖНОСТІ ЗУСТРІНУ В РАЙОНІ АТО З «ДІАЛОГАМИ ДОБРА»

Сьогоднішнім гостем «Народної армії» став епатажний та екстравагантний український співак EL Кравчук. Артист розповів про музичну і театральну кар'єри та про поїздки в район АТО

стор. 22

Серед новоселів — старший сержант Володимир Перехожук, у сім'ї якого 6 дітей

БЕЗКВАРТИРНИХ У ВІЙСЬКУ ПОМЕНШАЛО

Напередодні святкування 25-ї річниці проголошення незалежності України в селищі міського типу Ворзель, що на Київщині, 30 військовослужбовців Київського та Гостомельського гарнізонів отримали квартири у чотириповерховій новобудові.

Оглядові ордери на житло їм вручив перший заступник Міністра оборони України Іван Руснак. Вітаючи новоселів, він зазначив, що це житло є гідною нагородою за багаторічну бездоганну службу в Збройних Силах України, адже його отримання є надважливою подією у долі кожної військової сім`ї.

Того ж дня у місті Коростень на Житомирщині заступник Міністра оборони України — керівник апарату генерал-лейтенант Олександр Дублян вручив ордери на постійне та службове житло ще 23 військовослужбовцям.

— Міністерство оборони винайшло можливість та виділило кошти на придбання цих квартир. Взагалі така подія для наших військових має бути не святом, а сьогоденням, і робити це, напевно, треба було 15–20 років тому. Але ніколи не пізно зробити добро людям, які на це заслужили, — зазначив генерал-лейтенант Олександр Дублян.

Серед новоселів, які отримали ордери, — старший сержант Володимир Перехожук, у сім'ї якого шестеро дітей.

— На 21-му році служби надзвичайно приємно отримувати такий подарунок, — говорить Володимир. — Особливо, якщо до цього доводилося жити у неймовірній тісняві. А у нас старшій доньці 20 років, молодшій — лише 1,5 місяця.

ЦЬОГО РОКУ ВЖЕ РОЗПОДІЛЕНО ПО РІЗНИХ ГАРНІЗОНАХ 790 КВАРТИР

За словами першого заступника Міністра оборони України Івана Руснака, держава намагається розв'язувати побутові проблеми військових, що накопичувалися десятиріччями. Минулого року в постійне користування надано 1300 квартир та службових помешкань. Цей рік буде не гіршим — упродовж восьми місяців уже розподілено по різних гарнізонах 790 квартир. Окрім цього другий рік поспіль працює система виплати грошових компенсацій за належне житло. З початку року таку компенсацію отримали 80 сімей. Її розмір становить від трьохсот тисяч до одного мільйона гривень, залежно від регіону країни.

Інф. «НА»

27000 ГРИВЕНЬ — КРАЩОМУ ТАНКОВОМУ ВЗВОДУ

На Чернігівщині завершився конкурс на кращий танковий взвод Сухопутних військ Збройних Сил України. Протягом п'яти днів на полігоні 1-ї окремої танкової бригади оперативного командування «Північ» Сухопутних військ Збройних Сил України воїни-танкісти демонстрували свій професіоналізм у змаганнях з літнього військового біатлону, снайперської та фланговї стрільби, подолання перешкод, стрільби на великі відстані, а також «танкової каруселі».

У запеклій боротьбі перше місце та перехідний приз — металеву модель танка — вибороли військовослужбовці 14-ї окремої механізованої бригади оперативного командування «Захід» з Володимира-Волинського, друге місце посіли господарі турніру — взвод 1-ї окремої танкової бригади оперативного командування «Північ», а почесне третє — представники 17-ї отбр з Кривого Рогу.

Воїни-танкісти 14-ї омбр показали майстер-клас з влучної стрільби

Взвод-переможець отримав грошовий сертифікат номіналом двадцять сім тисяч гривень, по три тисячі на кожного, володарі срібних медалей — вісімнадцять тисяч гривень на всіх, а бронзові переможці — по тисячі на бійця. Кращих танкістів у окремих номінаціях нагородили відзнаками, цінними подарунками та грамотами Командування Сухопутних військ Збройних Сил України.

Вадим МИСНИК

МАЙЖЕ 10 ТИСЯЧ ЗАХИСНИКІВ УКРАЇНИ ОТРИМАЛИ ДЕРЖАВНІ НАГОРОДИ

Напередодні 25-ї річниці незалежності України керівники Міністерства оборони та його структурних підрозділів безпосередньо в районі проведення антитерористичної операції вручили 3,5 тисячам її учасників державні нагороди і почесні відзнаки військового відомства. А всього за час проведення АТО високих нагород держави удостоєно майже 10 тисяч захисників України, 22 з яких стали Героями, понад 13 тисяч — кавалерами почесних нагород Міноборони. 179 тисячам військовослужбовців і працівників Збройних Сил України надали статус учасників бойових дій. Про це представникам засобів масової інформації повідомив заступник Міністра оборони України — керівник апарату генерал-лейтенант Олександр Дублян. За його словами, за знищену техніку ворога та виконання завдань у районі проведення АТО 30 тисяч українських бійців отримали премії на суму135 мільйонів гривень. А для координації діяльності з оперативного розв'язання нагальних проблем учасників бойових дій, ветеранів війни, сімей загиблих захисників України створено міжвідомчу робочу комісію. Міністерство оборони вживає заходів для посилення соціального захисту військовослужбовців. Зокрема передбачається виплата грошової компенсації за піднайом житла воїнам контрактної служби.

Генерал-лейтенант Олександр Дублян докладно поінформував журналістів і про перебіг реформування Збройних Сил за стандартами НАТО, посилення турботи керівництва держави, військового відомства про захисників України. Так, поточного року українське військо отримало 6 тисяч нових одиниць озброєння, 50 тисяч боєприпасів. Учасникам АТО було передано 52 тисячі одиниць оновленої бойової техніки та озброєння, з яких 49 тисяч повернуто у бойовий стрій ремонтними підрозділами Збройних Сил безпосередньо в районі проведення антитерористичної операції.

Як зазначив генерал-лейтенант Олександр Дублян, на цей час оновлено і затверджено новий склад комітету з проведення реформ у Збройних Силах України. До нього включено представників військового відомства, громадських та волонтерських активістів, військових радників НАТО, вітчизняних фахівців. Розповідаючи про деякі напрямки такого реформування, заступник Міністра оборони — керівник апарату навів такий приклад: чисельність апарату військового відомства скорочена з 770 до 527 осіб.

Володимир ЧІКАЛІН

ВІЙСЬКОВИМИ МЕДИКАМИ НАЙКРАЩЕ УКОМПЛЕКТОВАНІ ПОВІТРЯНІ СИЛИ

— Укомплектованість закладів охорони здоров'я, підпорядкованих Військово-медичному департаменту МО України, особовим складом нині становить 75,6% від посад лікарів і 67,9% середнього медичного персоналу, — розповів на брифінгу начальник Центрального військово-медичного управління ЗС України — начальник медичної служби ЗС України полковник медичної служби Едуард Хорошун. — Загалом медична служба наших ЗС укомплектована лікарями на 55%, середнім медичним персоналом на 61% та молодшим медичним персоналом — на 46%.

За його словами, на сьогодні найкраще укомплектовані військовими медиками Повітряні Сили ЗС України: лікарів — 76% від необхідного, середнього медперсоналу — 95%, молодшого медперсоналу — 100%.

Водночас заступник начальника Української військово-медичної академії полковник Іван Гончаренко повідомив, що нині проводиться активна робота із залучення цивільних медиків на військову службу. З початку року до військово-медичних клінічних центрів у регіонах, військових госпіталів та військових мобільних госпіталів відібрано більше 60 офіцерів і понад 400 осіб сержантського й рядового складу.

Роман ВУС

Рота барабанщиків Київського військового ліцею імені Івана Богуна

Парадний розрахунок морської піхоти

НА МАРШ НЕЗАЛЕЖНОСТІ КРОКОМ РУШ!

У святковому дійстві беруть участь понад 4000 військовослужбовців та більше 200 одиниць техніки

Карбують крок військові моряки та військовослужбовці механізованих підрозділів

Майбутнє офіцерського корпусу — курсанти військових вишів демонструють стройовий вишкіл

Після Маршу незалежності військову техніку відправлять в район АТО

Ритуал підняття Державного прапора України на майдані Незалежності в Києві

«ПІД ЦИМ ПРАПОРОМ ПОСТАНЕ ВІЛЬНА УКРАЇНА...»

Сьогодні — День Державного прапора України

22 січня 1918 року була проголошена Українська Народна Республіка. А через 5 днів, 27 січня, Центральна Рада на чолі з Михайлом Грушевським затвердила тимчасовий закон про флот УНР, у якому йшлося: «Прапором української військової флоти є полотнище о двох — блакитному і жовтому кольорах. В кряжі блакитного кольору історичний золотий тризубець з білим внутрішнім полем в ньому. Прапором Української торговельної флоти є полотнище о двох — блакитному і жовтому кольорах».

Водночас синьо-жовтий прапор став і державним символом самої УНР. Після припинення існування УНР всі її символи потрапили під сувору заборону. Насамперед прапор. Симон Петлюра, який був змушений залишити рідну землю, дивлячись на державний прапор, сказав: «Сьогодні ми стаємо вимушеними вигнанцями. Ми, можливо, вже ніколи сюди не повернемось, але під цим прапором постане вільна Україна. Це лише питання часу…»

Саме під синьо-жовтим прапором спалахували селянські повстання практично в усіх куточках України. Під цим прапором воювали нескорені селяни Холодного Яру та вояки Української повстанської армії.

Синьо-жовте знамено стало символом непокори тисяч українців — так званих дисидентів, яких кремлівські кати запроторювали до психлікарень і на Колиму, звідки не повернулися сотні тисяч людей.

Після тривалого перебування в підпіллі наш прапор знову замайорів. Сталося це 14 березня 1990 року в місті Стрий Львівської області. Згодом він майорів уже й над Тернопільською міською радою, потім у Львові, Івано-Франківську та Житомирі, а через деякий час синьо-жовта хвиля патріотизму докотилася до столиці, де в липні 1990 року над Київрадою також було піднято національний прапор.

28 січня 1992 року парламентарії ухвалили постанову про затвердження національного прапора як Державного прапора України, де зазначалося, що він «являє собою прямокутне полотнище, яке складається з двох рівних за шириною горизонтально розташованих смуг: верхньої — синього кольору, нижньої — жовтого кольору, із співвідношенням ширини прапора до його довжини 2:3».

ПІД СИНЬО-ЖОВТИМ ПРАПОРОМ ВОЮВАЛИ НЕСКОРЕНІ СЕЛЯНИ ХОЛОДНОГО ЯРУ ТА ВОЯКИ УКРАЇНСЬКОЇ ПОВСТАНСЬКОЇ АРМІЇ

23 серпня 2004 року було встановлено День Державного прапора. Це було зроблено, як зазначалося в Указі Президента України, «на вшанування багатовікової історії українського державотворення, державної символіки незалежної України та з метою виховання поваги громадян до державних символів України…»

У 2009 році Президент України заснував щорічну офіційну церемонію підняття прапора — 23 серпня по всій Україні. Відтоді у цей день по всій країні відбуваються урочисті заходи. Зокрема, піднімаються державні прапори по всіх містах і селах України, а державні установи та організації вивішують Прапор.

СТЯГИ НАШИХ ПРАЩУРІВ

За свідченням істориків, прапор для них був святинею, яку вони берегли і поважали, вірячи в його магічну силу

Історія державного прапора будь-якої країни свідчить про те, що до цього символа ставилися із повагою. Так, за словами історика Миколи Карамзіна, «слов'яни дуже шанували свої прапори, вірячи в їхню магічну силу, а перед військовими походами їх освячували, щиро вірячи, що це допоможе розбити ворога». Автор «Слова про Ігорів похід» згадує «червлен стяг» і «белу хоругвь», які теж допомогли нашим далеким предкам одержувати перемоги…

Під час славнозвісної Грюнвальдської битви 1410 року слов'яни спільно з прибалтійськими народами розгромили німецьких рицарів. Слід зазначити, що в цій битві брали участь і українці. Польський історик Ян Длугош з цього приводу писав, що хоругва Львівської землі «мала на прапорі жовтого лева, що ніби дереться на скелю на лазуровому полі», а хоругва Перемишльської землі «мала на прапорі жовтого орла з двома головами, оберненими однаково в різні боки на лазуровому полі».

Деякі «експерти історії» — здебільшого представники російської «історичної школи», як вони себе позиціонують, кажуть, що «сьогоднішні кольори нашого національного прапора не мають жодного історичного підґрунтя». Та чи так це насправді?

Зокрема, заснований ще 1256 року Львів мав герб, на якому був зображений золотий лев на блакитному тлі. Ці ж кольори поєднувалися в прапорах Руського Воєводства і за часів Речі Посполитої.

Фахівці зазначають, що особливого поширення прапори набули у козацько-гетьманську добу. З історії відомо, що в козацькому війську довго не було одного типу козацьких корогв (вид прапора; полотнище довільної форми, на якому зображені специфічні атрибути, які характеризують діяльність певної організації. — Авт.), а панувала повна довільність, так само і щодо барв прапорів. У роки національно-визвольної війни 1648–1657 рр. козаки використовували прапори різних кольорів. Очевидець штурму козаками м. Гомеля в 1651 р. писав: «О 8 години ранку при зміні варти побачили спершу корогву червону з білим хрестом і білою обвідкою, потім показалася друга, червона корогва, а коло неї — три білі і дві чорні, і дві жовто-блакитні».

З XVIII століття козацькі прапори почали виготовляти з блакитного полотнища, на яке жовтою фарбою наносилися зорі, хрести, зброя. Традицію використання козаками жовтого і блакитного кольорів підтверджує і те, що ще напередодні Другої світової війни в Ермітажі зберігалися козацькі прапори з поєднанням цих кольорів. На одному з них зображувався архістратиг Михаїл, одягнутий в золоту кирею і блакитні штани. З ліквідацією Запорозької Січі зникають військові, територіальні та інші прапори. На українських землях, які входили до складу царської Росії, можна було використовувати лише біло-синьо-червоні прапори Російської імперії. За порушення цього правила царський режим суворо переслідував.

ФАКТИ З ІСТОРІЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ СИМВОЛІКИ

На початку 30-х років високопоставлений партійний функціонер Павло Постишев заявив: «Ми назавжди поховали… українізацію і тепер будемо всіляко поширювати червонізацію». Після цього навіть слова: «блакить», «блакитний» заборонялися. Використання в будь-якому вигляді жовто-блакитних кольорів кваліфікувалось як «виготовлення і поширення кольорів націоналістичної символіки».

1949 року Організація Об'єднаних Націй поставила вимогу замінити прапор УРСР, який на той час нарівні з союзним та білоруським був однотонним — червоного кольору.

21 листопада 1949 року Президія Верховної Ради УРСР ухвалила новий прапор. За вказівками центральної влади, він мав традиційний червоний колір як обов'язковий для всіх союзних республік, а також містив загальносоюзну емблему — серп і молот з п'ятикутною зіркою. Національні особливості України відображала лише блакитна смуга розміром у третину полотнища.

1 травня 1966 року житель міста Одеса майстер-сантехнік Георгій Москаленко та уродженець Київщини слюсар-зварювальник Віктор Кукса, скинувши і порвавши червоний прапор, підняли над будівлею Київського інституту народного господарства синьо-жовтий. Обидва були заарештовані і як «українські буржуазні націоналісти» засуджені до 3 і 2 років позбавлення волі…

26 квітня 1989 року Юрко Волощак підняв національний прапор на мітингу з нагоди 3-ї річниці Чорнобильської катастрофи. Сталося це у Львові.

24 серпня 1991 року група народних депутатів занесла до зали Верховної Ради України прапор розміром 8х4 метри і накрила ним трибуну. Цю мить з ініціативи Івана Плюща художник Олексій Кулаков зобразив у картині «Державотворення».

22 серпня 2010 року в Тернополі відбулася акція «Ровесник незалежності». На ній було розгорнуто найбільший прапор України — завдовжки 9,5 км та завширшки 0,75 км. До акції було залучено 2010 учасників — ровесників незалежності України. Цей рекорд занесли до Книги рекордів Гіннеса.

Найбільший національний прапор України у світі був розгорнутий у червні 2016 року на площі Героїв Майдану в Дніпрі. Він мав розмір 40х60 метрів.

Сьогодні наш прапор майорить на вершинах Гімалаїв, Ельбрусі і Кіліманджаро, а жовто-блакитна українська національна символіка утвердилася на всіх материках планети.

Підготував Сергій ЗЯТЬЄВ

ПРОГОЛОШЕННЯ НЕЗАЛЕЖНОСТІ: ЯК ЦЕ БУЛО

Засідання Верховної Ради, на якому Україна була проголошена незалежною державою, розпочалося 24 серпня 1994 року о 10-й ранку. У сесійній залі зареєструвалися 363 депутати з 450. Перед будівлею парламенту зібралися десятки тисяч людей, котрі тримали в руках прапори і вигукували: «Незалежність! Незалежність!» та «Прапор на Раду! Прапор на Раду!»

У цей день Президія Верховної Ради внесла на розгляд депутатів лише одне питання — «Про політичну ситуацію». З доповіддю мав виступити Голова Верховної Ради Леонід Кравчук, а із співдоповіддями від комуністичної більшості — Олександр Мороз, від демократичної опозиції — Ігор Юхновський. На запитання до доповідачів та відповіді на них відводилося по півтори години. Найбільше депутати обговорювали нещодавній заколот у Москві. Опозиціонери з Народної Ради звинувачували Кравчука в нерішучості під час нього, вимагали розслідувати дії членів Президії та голів обкомів партії, які підтримали заколот. Найбільш радикальні депутати закликали заборонити КПУ.

Леонідові Кравчуку довелося відповідати на безліч незручних запитань, виправдовуватися та переконувати колег, що він не підтримував заколотників. Сварки та штовханина у Раді тривали цілий день. Коли хтось із комуністів виходив до трибуни, то опозиціонери кричали «Ганьба КПУ! Ганьба КПУ!»

АКТ ПРОГОЛОШЕННЯ НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ ПІДТРИМАЛИ 346 ДЕПУТАТІВ

Те, що потрібно проголошувати незалежність, вже ні в кого не викликало сумнівів. «Думаю, що в документі, котрий ми ухвалимо сьогодні, слід підкреслити висновок про незмінність курсу до незалежності», — зазначив у своїй доповіді Олександр Мороз — на той час представник комуністичної більшості.

Після численних промов, які часто суперечили одна одній, Леонід Кравчук зачитав Акт проголошення незалежності України, в якому було сказано: «Виходячи із смертельної небезпеки, яка нависла була над Україною в зв'язку з державним переворотом в СРСР 19 серпня 1991 року, продовжуючи тисячолітні традиції державотворення на Україні, виходячи з права на самовизначення, передбаченого Статутом ООН та іншими міжнародно-правовими документами, здійснюючи Декларацію про державний суверенітет України, Верховна Рада Української Радянської Соціалістичної Республіки урочисто проголошує незалежність України та створення самостійної української держави — України».

Цей доленосний документ підтримали 346 депутатів, також і комуністи.

Сергій ЗЯТЬЄВ

«ХОЧЕМО ЖИТИ У СВОЇЙ КРАЇНІ…»

Напередодні 25-ї річниці набуття Україною незалежності кореспондент «НА» зустрівся з представниками різних верств населення і запитав, що вона для них означає

Віктор ТЕРЛЕЦЬКИЙ, полковник, заступник командира 101-ї окремої бригади охорони ГШ ЗС України по роботі з особовим складом, учасник бойових дій:

— Незалежна Україна — це насамперед можливість служити на своїй рідній землі й захищати свою Батьківщину. Сьогодні чимало вояків нашої бригади воюють на Сході країни. Вони, зокрема, супроводжують конвої, несуть службу на блокпостах і взводних опорних пунктах, виконують інші відповідальні завдання командування. На превеликий жаль, 11 солдатів та офіцерів загинули. Кожному, хто заходить на територію частини, про них нагадує пам'ятник, на гранітних плитах якого викарбувані імена героїв.

Микола ЖИБАРЄВ, контр-адмірал у відставці:

— Скажу відверто: я не уявляю свого життя поза межами України. Тому 1992 року, коли проходив службу на Чорноморському флоті, без вагань присягнув на вірність Українському народу. Відтоді минуло майже 25 років, проте не було в моєму житті дня, щоб пошкодував про цей вчинок.

Руслана ІСЬКОВИЧ, викладач, м. Рівне

— Хоч виросла в радянські часи, але ніколи не шкодую, що Радянського Союзу не стало. Згадую черги за продуктами… Щоб купити холодильник, килим чи швейну машинку також треба було відстояти чергу за записом в кілька місяців. Нескінченні черги скрізь і за всім — ось мої спогади про СРСР. Разом з незалежністю ми отримали волю і великі можливості для кожного з нас. Тож День незалежності для мене і всієї моєї родини завжди світле та радісне свято.

Василь КІЗКА, заслужений журналіст України, волонтер:

— Сьогодні українці переживають найдраматичніші дні у своїй новітній історії. Адже після закінчення в лютому 1989-го так званої афганської війни до наших осель не надходили «вантажі 200». До недавнього часу я був спокійний за сина, знаючи, що йому не доведеться виконувати ніякі «інтернаціональні обов'язки» за тисячі кілометрів від нашого Поділля. Помилявся… 2014 року мій Богдан пішов захищати Україну. Служити випало у механізованій бригаді, яка брала безпосередню участь у бойових діях. Разом із ним воювали сотні подолян. Скажу чесно: коли б не вік, погане здоров'я, то і я був би серед цих хлопців. Тому вирішив допомагати їм так, як можу, і став волонтером.

Юлія БОГУШ, лейтенант, заступник командира роти по роботі з особовим складом:

— Проголошення у серпні 1991 року державного суверенітету дозволило багатьом українцям реалізувати свій творчий, професійний потенціал. Спілкуючись із підлеглими, спостерігаючи за їхніми успіхами в опануванні фаху військового, у цей буремний для України час бачу, що країну є кому захищати.

Михайло ФЕДОРЕНКО, головний сержант роти, учасник АТО:

— Усвідомивши, що країна у небезпеці, я і мої товариші після строкової залишились на контрактній службі. Переважна більшість військовиків нашої бригади виконували і продовжують виконувати відповідальні завдання в районі проведення антитерористичної операції. Я теж двічі там побував. І анітрохи не шкодую про це: якщо хочеш жити у вільній країні й почуватися в ній вільною людиною, її треба захищати від ворога.

Бліц-інтерв'ю провів Сергій ЗЯТЬЄВ

25 ПРИЧИН

ЩОБ ПЕРЕЛІЧИТИ ВСІ ВИЗНАЧНІ ПОДІЇ ТА ВИНАХОДИ, ЯКИМИ ПО ПРАВУ ПИШАТИМУТЬСЯ НАЩАДКИ, НЕ ВИСТАЧИТЬ ГАЗЕТНОЇ ПЛОЩІ. ТОМУ НАГАДАЄМО, ЧИМ УКРАЇНЦІ ПРОСЛАВИЛИ СЕБЕ І СВОЮ ДЕРЖАВУ

НАША ІСТОРІЯ

Україна має унікальну історію. Саме тут зародилася Трипільська культура, на сучасних українських землях кочували войовничі племена скіфів, які наводили жах на сусідів та зупинили непереможне військо перського царя Дарія. Унікальну скіфську пектораль 21 червня 1971 року знайшов керівник археологічної експедиції Борис Мозолевський під час розкопок кургану Товста Могила поблизу м. Орджонікідзе Дніпропетровської області. Пектораль виконана із золота 958 проби, її вага 1150 грамів, діаметр — 31 сантиметр. Виріб складається з трьох ярусів, на яких подано різні сюжети з побуту та міфології скіфів.

Столиця України Київ був основою великої держави Київської Русі. Святослав Завойовник, Володимир Великий, Ярослав Мудрий розбудовували одну з наймогутніших держав того часу.

1572 року почало формуватися реєстрове козацьке військо. Славні перемоги козаків, їхні завзятість та любов до рідного краю навіки закарбувалися в народній пам'яті.

А скільки ще залишилося білих плям у нашій історії! Цілі десятиріччя закреслені суворою рукою московського цензора чи переписані кремлівськими істориками на догоду своїм господарям.

ГІМН ТА ПРАПОР

Державний гімн України є одним з головних державних символів України. Державним гімном став перший куплет та приспів пісні «Ще не вмерла України і слава, і воля», слова якої Павло Чубинський поклав на музику Михайла Вербицького.

Кольори Державного Прапора України — синій і жовтий. З давніх-давен українська земля була хліборобським краєм. Синє небо або море над золотою нивою — зміст, який нині вкладають у кольори Державного Прапора України.

ПОЕТИ ТА ПИСЬМЕННИКИ

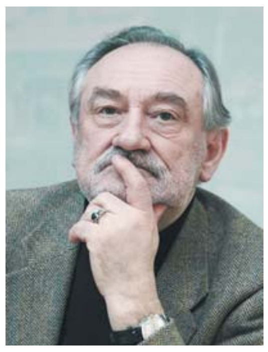
Всесвітньо відомим українським генієм є Тарас Шевченко, твори якого надзвичайно актуальні в наш час. Кобзаря шанують і за кордоном — в 35 країнах встановлено 128 пам'ятників великому українцю. Також нашу державу гідно представляють у світі такі сучасні таланти, як Юрій Андрухович, Ліна Костенко, Оксана Забужко, Василь Шкляр, Сергій Жадан, Марія Матіос, Андрій Курков, Ірен Роздобудько, Люко Дашвар та інші.

КІНО

Кінострічка «Земля» відомого митця Олександра Довженка була відзначена серед найкращих фільмів усіх часів і народів у різних країнах і на всіх континентах. 2005 року журі одного з найпрестижніших кінофестивалів у світі присудило «Золоту пальмову гілку» українському режисерові-дебютантові Ігорю Стрембіцькому за короткометражний фільм «Подорожні». А 2011 року аналогічну нагороду отримала українська режисерка Марина Врода за короткометражну стрічку «Крос».

ТЕАТР

Ми можемо пишатися українськими акторами. Наприклад, відомою королевою української сцени Марією Заньковецькою, Іваном Миколайчуком, Богданом Ступкою, який блискуче виконав понад 100 ролей у фільмах та понад 50 на театральній сцені.

ПЕРША КОНСТИТУЦІЯ

1710 року в Україні створена перша конституція в світі. Її автором є державний діяч — гетьман Пилип Орлик. Документ називається «Пакти і конституції прав і вольностей Війська Запорізького». У ньому автор вперше розділив владу на три гілки — виконавчу, законодавчу і судову.

ХРАМИ

Українці можуть пишатися культурною спадщиною, до якої входять найкрасивіші храми і церкви. Статус Лаври мають лише шість монастирів у світі, три з них — в Україні. Це Києво-Печерська, Почаївська та Святогірська лаври.

ВИНАХІДНИКИ

Учений із Закарпаття Петро Бобонич винайшов глюкометр у вигляді наручного годинника. За його допомогою діабетики завжди можуть дізнатися рівень цукру в крові. Для цього не потрібно здавати кров.

Харківський вчений Анатолій Малихін придумав, як можна зробити аналіз крові, не травмуючи організм. Він створив спеціальний прилад, 5 датчиків якого прикріплюються на певні ділянки тіла людини, після чого на екран комп'ютера виводиться 131 показник здоров'я.

Інженер зі Славутича Володимир Мельников сконструював прилад, який перетворює відходи деревини на паливні брикети. Піч під високим тиском розігріває тирсу до 300 градусів, в результаті чого утворюється рослинний клей. Далі прес стискає масу, з якої штампуються паливні брикети.

Луганчанин Іван Селезньов представив на міжнародному конкурсі «Intel International Science and Engineering Fair» свій проект «Нове чуття: ультразвукова рукавичка для просторової орієнтації людей з вадами зору». Винахід молодого українця потрапив до трійки кращих винаходів світу 2014 року.

ВИШИВАНКА

Вишиванка є не просто елементом українського традиційного одягу, але й повноцінним символом незалежності й багатства культурної спадщини. Вона справді перейшла в міську українську культуру, ставши натхненням для багатьох дизайнерів. Українську вишиванку можна побачити на багатьох світових знаменитостях.

НОБЕЛІВСЬКІ ЛАУРЕАТИ

Українське коріння мають шість лауреатів Нобелівської премії — мікробіолог Зельман Ваксман, учений-хімік Роалд Гофман, бактеріолог та імунолог Ілля Мечников, американський економіст Семен Коваль, французький фізик Жорж Шарпак, а також письменник Шмуель Агнон.

ЧОРНОЗЕМ

Україна володіє найбільшими запасами чорнозему в світі. Він займає 44% території нашої країни, а це — десята частина від усіх світових запасів. Зараз ці землі практично повністю використовують у сільськогосподарській діяльності.

ТРЕМБІТА

Найдовший музичний інструмент у світі з'явився саме в Україні. Трембіта має довжину до восьми метрів, а її діаметр становить тридцять міліметрів.

ПИШАТИСЯ УКРАЇНОЮ

СПОРТ

Київське «Динамо» є найтитулованішим клубом України. Це перший радянський клуб, який виборов європейський трофей (1975 рік). Свій успіх кияни повторили й 1986 року. А в 2009-му донецький клуб «Шахтар» вперше в своїй історії завоював кубок УЄФА. Наразі гірники залишаються єдиним українським клубом, який за роки незалежності зміг перемогти в європейському турнірі.

Три українські футболісти є володарями «Золотого м'яча». 1975 року кращим футболістом світу став Олег Блохін, 1986-го — Ігор Бєланов, а в 2004-му їхній успіх повторив Андрій Шевченко — нинішній тренер збірної України з футболу.

Сергій Бубка 1994 року встановив рекорд світу у стрибках із жердиною. Українець подолав висоту 6 м 14 см. 2014 року французький спортсмен у залі зміг перевершити рекорд Бубки, але на відкритому повітрі його досягнення тримається й досі.

Інесса Кравець 1995 року на чемпіонаті світу встановила світовий рекорд, стрибнувши на 15 м 50 см. Перевершити його нікому не вдається вже понад 20 років.

Яна Клочкова стала чотириразовою олімпійською чемпіонкою з плавання та найтитулованішою спортсменкою України в історії Олімпійських ігор.

НАША ГОСТИННІСТЬ

Своєю гостинністю українці славляться на весь світ. Наш народ дуже привітно ставиться до всіх гостей. Особливо це було помітно 2012 року, коли в Україні та Польщі відбулася фінальна частина 14-го чемпіонату Європи з футболу. Слід зауважити, що Україна перша на пострадянському просторі провела на своїй території спортивний захід такого рівня. І досягла в цьому успіху! Численні іноземні гості були вражені чіткою організацією, гостинністю українців і, звичайно, красою наших жінок.

НАЙГЛИБША У СВІТІ СТАНЦІЯ МЕТРО

Станція метро «Арсенальна» у Києві заглиблена на 105,5 метра, що наразі є рекордним у світі. Це єдина у Київському метрополітені станція «англійського типу» — з коротким середнім залом. Є тільки три станції метро у світі, які збудовані на глибині понад сто метрів. Крім «Арсенальної», це «Адміралтейська» в Санкт-Петербурзі — 103 метри та станція «Пухунг» у столиці КНДР Пхеньяні — 100 метрів.

УКРАЇНЦІ — СИЛЬНА НАЦІЯ

Наш народ не лише розумний, а й дуже сильний. Українські боксери Віталій і Володимир Клички є чемпіонами світу з боксу в суперважкій категорії. 1996 року Володимир здобув «золото» Олімпійських ігор в Атланті. А 1999 року Віталій став першим слов'янином, який виборов титул чемпіона світу з боксу в суперважкій ваговій категорії. 2004-го український важкоатлет Василь Вірастюк набув звання «Найсильніша людина у світі», протягнувши п'ять зчеплених трамвайних вагонів загальною вагою понад 101,5 тонни на 18 метрів і 20-тонний літак Ан-32 на 15 метрів за 25,5 секунди.

АВІАЦІЯ І КОСМОНАВТИКА

Українці — розумна і освічена нація. Багато наших земляків зробили неймовірні винаходи. Так, конструкторське бюро Антонова розробило літак Ан-225 «Мрія» з найбільшою в світі вантажопідйомністю. 2009 року він потрапив до Книги рекордів Гіннесса за перевезення 187,6 тонни вантажу.

Льотчик-випробувач Військово-Повітряних Сил ЗС України Леонід Каденюк 1997 року став першим космонавтом незалежної України. Він провів на борту американського корабля-шатла «Колумбія» більше двох тижнів.

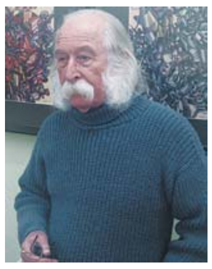
НАЙСПІВУЧІША НАЦІЯ

Українцям підкорилися сцени найпрестижніших світових конкурсів. 2004 року переможницею музичного конкурсу «Євробачення» від України стала Руслана Лижичко. Співачка виступила зі своїм хітом WildDances. А 2016 року перемогу для України здобула кримсько-татарська співачка Джамала з піснею «1944».

ХУДОЖНІЙ ТАЛАНТ

Українці подарували світові талановитих художників. Серед них — Марія Примаченко, геніальна українська народна художниця, картинами якої захоплювався Пабло Пікассо.

Ще одним яскравим митцем є народний художник України, лауреат Національної премії України ім. Т.Г. Шевченка Іван Марчук, який 2007 року потрапив до переліку 100 найвизначніших геніїв сучасності, за версією британського видання «The Daily Telegraph».

ІТ-СФЕРА

За останні роки українські ІТ-фахівці здійснили неймовірний прорив, позиціонувавши себе на світовій арені як лідери галузі. Багато айтішників з українським корінням зараз працюють за кордоном. Так, відомий месенджер для смартфонів, за допомогою якого можна пересилати текстові повідомлення, зображення, відео та аудіо, створив американський програміст українського походження Ян Кум. У США майбутній підприємець емігрував 1992 року й успішно там реалізувався.

ПІДКОРЮВАЧІ ГІР І ОКЕАНІВ

Павло Рєвой — єдиний український веслувальник, котрий перетнув Індійський та Атлантичний океани самотужки. Він увійшов до Книги рекордів Гіннесса як найстаріший веслувальник світу. У 65-річному віці він подолав близько 5 тисяч кілометрів Атлантичного океану, а за рік наважився на подорож у 5,5 тисячі кілометрів Індійським океаном.

У травні 2016 року перша в історії українка 28-річна Ірина Галай підкорила найвищу вершину землі — гору Еверест. О 4-й ранку 20 травня вона дісталася до заповітної позначки 8848 метрів.

РІДНА МОВА

Наша мова є однією з наймилозвучніших у світі. 1928 року в Парижі відбувся міжнародний конкурс мов. На ньому знавці мали визначити, яка з мов світу наймилозвучніша. Зачитували тексти різними мовами. Прозвучали там і вірші Тараса Шевченка. Виразність і мелодійність української мови належно оцінили члени журі. Серед чотирьох переможниць наша мова посіла третю позицію, поступившись французькій та італійській і обійшовши мову фарсі (перську). 1934 року, також у Парижі, відбувся новий конкурс на мелодійність мови. Цього разу французька знову виявилася найкращою, другу позицію посіла фарсі, а третю — знову українська мова.

ФОТОГРАФІЯ АТОМА

Фізики з Харківського фізико-технічного інституту вперше змогли «роздивитися» внутрішню структуру окремих атомів — їм вдалося отримати зображення окремих електронних хмар. Фотографія була зроблена 2009 року.

ПАТРІОТИЗМ ТА ЄДНІСТЬ

За роки незалежності українці здійснили дві найбільші європейські революції — Помаранчеву та Революцію гідності. Перша була безкровною, друга вартувала українцям дуже дорого, але водночас об'єднала націю. Хвиля патріотизму здійнялася ще вище під час проведення антитерористичної операції. Для багатьох українців поняття патріотизму та власної держави стало не пустим звуком, а реальною цінністю.

НАЙКРАСИВІШІ ЖІНКИ

І наостанок: чи не найголовніша причина пишатися нашої країною — це наші жінки. Українки, які без жодного пострілу беруть у полон усіх, — від турецького султана до пересічного іноземного туриста, який ходить вулицями наших міст з відвислою щелепою, не розуміючи, на який конкурс краси він потрапив. Турботливі матусі, неперевершені господині і найчарівніші наречені — це все про нас, українок! Не вірите? Запитайте наших чоловіків…

Підготувала Олена КРУГЛЄНЯ

РОВЕСНИКИ НЕЗАЛЕЖНОСТІ:
ЇХ ЗМІНИВ ЧАС, А ВОНИ ЗМІНЮЮТЬ КРАЇНУ

Чверть віку тому наша країна нарешті набула суверенну незалежність і стала повноцінною державою. Час спливає… Вже виростає друге покоління людей, українців не лише за національністю, а й за громадянством. Ровесники сучасної України здебільшого вже самі стають батьками й поволі перебирають на себе відповідальність за її майбутнє. Багатьом із них довелося дорослішати й мудрішати у непростих обставинах теперішнього історичного моменту, який випробовує нас усіх — від малого і до старого, чи є ми гідними нащадками волелюбних пращурів-козаків…

Цього дня вирушив у Макарів — селище на Київщині, центр невеличкого сільського району. Хотів знайти молодих людей, чиє народження збіглося із пробудженням національної свідомості нашого народу й початком українського державотворення. Напевно, таких, як мої герої, — сотні тисяч, але кожен із них є унікальною особистістю. Їм судилося бути не лише свідками, а й активними учасниками нового і вкрай відповідального етапу української історії.

І довго шукати таких персонажів не довелося. Рецепт простий: йдіть у військову частину чи військкомат, а там зустрінете чимало 25-літніх хлопців та дівчат, які вирішили присвятити життя захисту Вітчизни від зазіхань ненажерливого сусіда, що довго прикидався миролюбним «родичем».

У Макарівському районному військкоматі служать двоє ровесників української незалежності. І для обох нинішня війна стала дуже зрозумілим і страшно близьким явищем сьогодення…

«УКРАЇНЦІ ВИБОРЮЮТЬ ТЕ, НА ЩО ЗАСЛУГОВУЮТЬ, — ВЛАСНУ ДЕРЖАВУ»

Спершу знайомлюсь із водієм військкомату — старшим солдатом Романом Моргуновим, який перебував у районі АТО майже рік. Хлопець він небагатослівний, але кожне його слово виважене, перевірене випробуванням війною. Там, де виття рвучкого степового вітру змішується з дзижчанням «роїв» куль та снарядів, він став зовсім іншою людиною…

Старший солдат Роман Моргунов

— Україна насправді стає незалежною саме зараз. Поки ж іще варто добряче попрацювати над цим питанням. Звісно, потрібно вигнати з нашої території російського агресора. І прогнати ворога не тільки з нашої землі, а й із голів багатьох українців — навіть на підконтрольній нам території. Адже цей шкідливий ідеологічний «хробак» гриз їхні мізки протягом кількох десятиліть. От навіть на передовій багато хто зізнається, що в них тільки тепер «відкрилися очі», причому це говорять люди, які колись не підтримували Майдан, а нині воюють за Україну, — розповідає Роман.

Романа Моргунова мобілізували до Нацгвардії з першою хвилею. Він каже, що загалом хотів служити у війську, але не в такому, яким воно було до 2014-го. Коли військових фінансували за залишковим принципом, частини розформовували, а система національної оборони стрімко деградувала. Тепер, після демобілізації, колишній нацгвардієць підписав контракт із ЗС України, бо сподівається, що його мрія таки здійсниться. І його земляки дедалі більше пишатимуться людьми ратної професії.

— У той час я найбільше хвилювався за родину, а не за себе. Адже у війську не було нинішнього грошового забезпечення, страхування, а бойові почали виплачувати майже за півроку. А вдома залишилася дружина із чотиримісячною дитиною, старшому ж було чотири рочки, — згадує відрядження на Схід держави, не вдаючись у подробиці, старший солдат Моргунов. — Але й у найтяжчу годину не сумнівався: ми виборюємо те, на що заслуговуємо, — власну державу. Хочу, щоби й у Криму, куди ми щоліта сім'єю їздили відпочивати, й на Донбасі це нарешті усвідомили й повірили у спроможність цієї держави так, як віримо в неї ми тут... За нас і за них цього ніхто не зробить…

«25 РОКІВ МИ ФОРМУВАЛИСЯ ЯК НАЦІЯ, І ЛИШЕ ЗАРАЗ ЦЕ НАРЕШТІ СТАЛОСЯ»

Затим настала черга знайомитися із чарівною Оленою Ведмедерею — нині контрактником у війську, рядовою, яка має фах практичного психолога.

— Якщо чесно, до 2014-го ми із чоловіком Андрієм навіть уявити не могли, що обидва станемо військовими, — розповідає Олена. — Родина дуже переживала події Майдану. Коли почалися бойові дії на Донбасі, чоловік, хоч і мав зламану щелепу, яку скріпляв шматок металу, пішов до військкомату, щойно оголосили першу хвилю мобілізації. Але його «тримала» я. Андрій боявся, що мені буде важко самій у чужому місті — ми тоді працювали й мешкали не в Макарові. Та згодом довелося повертатися. І мого коханого відразу «змило» на фронт четвертою хвилею… Спершу служив рядовим солдатом у підрозділі важкої артилерії, бував у добрячих «замісах», а потім став оператором розвідувальної техніки. Демобілізувався три місяці тому, зараз намагається «притертися» до суспільства. Допомагає собі тим, що вибудовує плани, чим займатиметься надалі.

Олена, поки чекала на повернення коханого, постійно за нього тривожилася. Щоб якось упоратися із тими почуттями, вона як психолог вирішила вдатися до перевіреної практикою методики, кардинально змінивши життя. Півтора року тому Ведмедеря уклала контракт із Збройними Силами і з головою поринула в роботу. От і зараз рекомендує дружинам чоловіків, які боронять країну, знаходити заняття, які їх відволікатимуть від невідомості й надлишкової тривоги за рідну людину. Адже їхні домашні переживання там, на передовій, напевно не допоможуть, а от розхитати нервову систему цілком здатні.

— Кожен учасник АТО тією чи іншою мірою зазнає психологічного травмування. Інколи це не помітно — ніби людина повернулася з цілими руками і ногами, а от душа може бути вкритою «шрамами» від численних стресів. Добре, коли сім'я здатна підтримати бійця, правильно зустріти, переключити увагу на речі, які відволікають від спогадів, — зауважує співрозмовниця.

Рядова військової служби за контрактом Олена Ведмедеря

— Ми ж працюємо із учасниками бойових дій. А з ними варто коректно спілкуватися, аби якнайшвидше допомогти перемикнути «тумблер свідомості» на мирну хвилю. У такому процесі хлопці почасти просто виливають душу, виговорюються. Нам як психологам доводиться першими контактувати із ними, оцінювати їхній стан, якщо треба, схиляти до проходження реабілітаційних заходів. До речі, це певна проблема, адже чимало військових з АТО не поспішають відновлювати до норми власний психоемоційний стан. І ще одне: від держави та співгромадян вони очікують розуміння і поваги. Ці люди заслужили на те, що їм за ратну працю обіцяла влада. І посвідчення учасника бойових дій хочуть показувати з гордістю — і не лише в громадському транспорті. Але уявіть їхнє розчарування, коли в маршрутці їм відмовляють у проїзді або кажуть, що вони перевищили ліміт пільговиків, надаючи перевагу комусь іншому. Інколи це відбувається й у некоректний спосіб, із лайкою. Мовляв, маєш руки-ноги, чи несила заробити на проїзд? Дехто не розуміє, що справа тут не в кількох гривнях, а в повазі суспільства.

Звісно, першим психологом, якого зустрів Андрій Ведмедеря після АТО, була його Оленка. Вона зізнається: поперваx у нього були сплески агресії. Але завдяки старанням дружини вони стихають, вже не такі гострі. Зовсім прибрати спогади й їхній вплив неможливо, проте треба якомога швидше нагромадити в пам'яті людини якнайбільше свіжих позитивних подій, емоцій, аби вони заміщували видіння жахіть із минулого.

— Почасти ветерани АТО залишаються на самоті, «варяться» у власних думках і спогадах, накручують себе, прикладаючись до пляшки. Нерідко ще в період служби їх кидають дружини, а якщо і дочікуються, то не готові зустріти зовсім іншу людину, тим паче — після поранень, травм та контузій, — зауважує Олена Ведмедеря. — Нам треба вчитися сприймати їхнє нове «я».

ЗАВДЯКИ ТАКІЙ МОЛОДІ УКРАЇНЦІ ДЕДАЛІ БІЛЬШЕ ПИШАЮТЬСЯ ЛЮДЬМИ РАТНОЇ ПРАЦІ

— Чим зараз є військо для вас? — запитую у пані в «пікселі».

— Рік тому я була оптимістичніше налаштована, бо не бачила зсередини тих проблем, що є у війську, й на подолання яких треба витратити чимало часу. Але це не привід опускати руки. Як на мене, варто докорінно змінити розуміння й сприйняття армії в соціумі. Це дуже важливо! Такі процеси йдуть, але ж як повільно! І це можна зрозуміти, бо про існування Збройних Сил у державі згадали лише два роки тому. Оці 25 літ ми формувалися як нація, й лише зараз це нарешті сталося. Треба відроджувати все українське, щоб кожен почувався господарем своєї країни. І тоді все у нас буде гаразд.

Геннадій КАРПЮК

Бійці 59-ї окремої мотопіхотної бригади після нагородження

У П'ЯТИГОДИННОМУ БОЮ ПЕРЕМОГЛА «КИЇВСЬКА РУСЬ»

Напередодні 25-ї річниці незалежності країни генерали і офіцери Міноборони вручали відзнаки відомства нашим бійцям безпосередньо на «нульових» опорних пунктах

Наша група, якій доручено заохочувати бійців 59-ї бригади, вирушила на визначений «нульовий» опорний пункт. Від заступника командувача оперативно-тактичним угрупованням «Луганськ» полковника Олега Шемчука, який їде з нами, дізнаюся, що незабаром ми будемо працювати в 11-му мотопіхотному батальйоні «Київська Русь».

— Цьому батальйону зараз дістається чи не найбільше за решту, — зауважує Володимир Васильович, — бо він жорстко контролює дуже важливу ділянку лінії зіткнення. Останнім часом на тлі загального загострення ситуації в зоні уваги угруповання «Луганськ» спостерігається наполегливе прагнення окупантів провести суцільне мінування ділянок, де можливі активні дії українських підрозділів. Поряд із тим вони намагаються потіснити нас від зайнятих позицій, для чого використовують численні диверсійні групи. Останнє зіткнення з ними в 11-го було декілька днів тому.

За словами заступника командувача, штурмова група російських окупаційних військ здійснювала таємний вихід на рубіж атаки в напрямку одного з опорних пунктів батальйону. Однак досвідчений комбат давно організував розвідку й бойову охорону на найвищому рівні, тому бойовий дозор зміг вчасно виявити супротивника і попередив про його дії старших командирів. Наша контрдиверсійна група незабаром вступила у бій з російськими окупантами. Обидві сторони відкрили шалений вогонь, у хід пішли ручні гранати. Ворог не витримав контактного бою і почав відходити. Росіяни кинули на полі бою двох своїх убитих.

Ще на командно-спостережному пункті 11-го окремого мотопіхотного батальйону на мене чекає приємна несподіванка. Із нинішнім комбатом майором Володимиром Федченком неодноразово зустрічався на позиціях під донецьким летовищем, де він у складі тієї ж «Київської Русі», але на посаді заступника командира відстоював відомі на всю країну опорні пункти «Зеніт» і «Шахта «Бутовка».

Після вручення відзнак дванадцяти його підлеглим і йому самому розмовляємо з Володимиром про події останніх місяців.

— Найважчий бій був 23 липня, — згадує офіцер. — За п'ять годин протистояння у нас одинадцятьох бійців поранило, а один, на жаль, загинув. Але противнику від нас теж добряче дісталося. Про кількість їхніх поранених говорити не буду. Однак на полі бою ворог залишив сімнадцятьох убитих. Два тіла ми витягли для обміну на наших заручників у Донецьку, решту через високий ризик для моїх хлопців вирішили не діставати. До речі, серед щойно нагороджених майже всі брали участь у тому бою, передусім виділю взвод вогневої підтримки.

НА ПОЛІ БОЮ ЗАЛИШИЛОСЬ СІМНАДЦЯТЬ УБИТИХ ОКУПАНТІВ

Той бій був певною мірою ілюстрацією до слів полковника Шемчука. Ворог зробив прохід у своїх та наших мінних загородженнях, сконцентрував за ним свої сили і готувався до атаки. Але йому й на думку не спадало, що всі його дії — під контролем батальйону.

Вранці бійці спостережного посту виявили пересування однієї з диверсійних груп противника і відкрили по ній кинджальний вогонь зі стрілецької зброї. Двох диверсантів було вбито, чотирьох поранено. Українці доправили тіла загиблих ворогів на свій опорний пункт разом із знайденими при них російською зброєю, мінами та іншими боєприпасами.

Перша невдача не на жарт розізлила окупантів. На позиції взводів протягом кількох годин посипалося майже сотня мін і ще стільки ж протитанкових та інших гранат, працювала зенітна установка. Пізніше до цих обстрілів долучилися самохідні установки з 122-мм гарматами і танк.

Близько другої години дня під прикриттям мінометів в атаку пішла ще одна ДРГ противника з приблизно 20 російських окупантів. Наблизившись до наших позицій на відстань до 50 метрів, диверсанти застосували стрілецьку зброю. Але й ця та ще одна атака були зірвані завдяки грамотній організації бою ротними офіцерами з позивними «Шерман» та «Професор»…

НАГОРОДИ «ЙДУТЬ НА ФРОНТ»

Наприкінці церемонії вручення відзнак і грамот на одній із позицій 9-го батальйону 59-ї окремої мотопіхотної бригади виникає несподівана пауза: старший мобільної групи полковник Микола Садовський з півхвилини мовчки переводить здивований погляд з трішки розгубленого молодого розвідника з позивним «Монгол» на вже порожній стіл, де лежали нагороди, потім на бригадних офіцерів.

— Не може бути! — нарешті промовляє він. — «Монгол», я ж тебе пам'ятаю, ти декілька разів супроводжував мене на «передок» навесні цього року. І я знаю, що ти хлопець заслужений, навіть бачив твоє прізвище в списках на відзнаку міністерства…

Микола Степанович дає команду офіцерам швидко розібратися зі списками і посвідченнями та просить комбата не розпускати вже нагороджених, а зачекати на місці.

Полковник Микола Садовський (ліворуч) та розвідник «Монгол»

«Монгол» своєю азіатською зовнішністю помітно виділяється у строю побратимів. Один з них, його командир, просить дозволу і розповідає:

— Знаєте, товаришу полковник, з «Монголом» завжди трапляються якісь пригоди. Ми одного разу вели розвідку неподалік села в нейтральній зоні, були спеціально одягнені в однострій незрозумілої приналежності. Йдемо і наштовхуємось на місцевих чоловічків. Не даючи їм оговтатися, відразу запитуємо: «Де наші стоять?» Один зиркнув на «Монгола» і махнув рукою в бік позицій ворога — прийняв його за бурята із російських військових. А другий, до якого раптом дійшло, що запитання прозвучало українською, показав в інший бік. Вигляд у нього був при цьому, м'яко кажучи, блідий…

Однак непорозуміння з документами розвідника вирішилось швидко. Українець «Монгол», який воює в батальйоні з моменту його створення 2014 року, врешті отримує заслужену нагороду — «Знак пошани», і побратими йому задоволено аплодують. Користуючись моментом, прошу командира розвідників хоча б коротко розказати про бойову роботу хлопця. Але той просить вибачення: «У мене жоден боєць перед російськими окупантами ще не «засвічений». Не дай бог, щоб вони його за якоюсь історією в газеті вирахували! Просто повірте на слово — хлопець геройський».

Останніми наша група нагороджувала військовослужбовців 10-го окремого мотопіхотного батальйону. Там, як і в усій бригаді, служать десятки справжніх героїв. Наприклад, мобілізований 50-річний бородатий старший солдат Віктор Папіжук із позивним «Дід». Він, провоювавши рік, не тільки залишився служити за контрактом, але й привів у свій взвод сина Тараса. Або не менш колоритний його побратим — 47-річний солдат «Друїд», який, наче дитина, радів врученому годиннику.

Існує вислів, що нагородами за подвиги є самі подвиги. Однак бути вшанованими державою та співвітчизниками нашим воїнам неабияк приємно.

Віктор ШЕВЧЕНКО

За якусь мить бойовий розрахунок ЗУ-23–2 висунувся в задану точку

ВОРОГАМ ПЕРЕВІРЯТИ НАШУ ГОТОВНІСТЬ НЕ РЕКОМЕНДУЄМО

Воїни зенітних ракетних військ Повітряних Сил постійно проводять тренування з бойового злагодження в районі АТО

З командиром зенітного ракетного дивізіону підполковником Романом К. зустрічаємося поблизу штабу оперативно-тактичного угруповання. Коротеньке знайомство — і вирушаємо до його «господарства».

Поки їдемо, офіцер кожні кілька хвилин по рації приймає доповіді підлеглих, які несуть бойове чергування, віддає накази і слухає відповіді про їхнє виконання.

Під'їжджаємо до розташування підрозділу. КПП облаштоване за всіма інженерними правилами: бетонні блоки на дорозі, поруч — окоп з місцями для стрільби в особливо небезпечних напрямках, колючий дріт. Вартовий прискіпливо перевіряє прибулих і дає дозвіл пройти на територію. Розуміємо, що всі ці, здавалося б, дрібниці, навіть удень — не просто формальності, а крайня необхідність.

ДИВІЗІОН ЗА ОДНУ НІЧ ЗДІЙСНИВ 400-КІЛОМЕТРОВИЙ МАРШ. ПРИ ЦЬОМУ ЖОДНА ОДИНИЦЯ ТЕХНІКИ НЕ ВИЙШЛА З ЛАДУ

— Взагалі у нас тут усе доведено до автоматизму. Тренування з бойового злагодження проводимо постійно. Кожен військовослужбовець за лічені хвилини екіпірується, озброюється, найкоротшим маршрутом висувається на свій бойовий пост і готовий до виконання завдань: чи до відбиття нападу на розташування, чи до висунення у визначений район бойових розрахунків, — говорить Роман Петрович і, щоб не бути голослівним, віддає по рації команду: «Готовність № 1».

Заревіла сирена, і за короткий час військовослужбовці, хто б чим не займався, поправляючи на ходу амуніцію, біжать до своїх постів. Ще кілька хвилин, і надходять доповіді про готовність до виконання завдань. За якусь мить бойовий розрахунок ЗУ-23–2 висунувся в задану точку, зайняв позицію та підготувався відбивати напад умовного повітряного противника. Командир дає команду для розрахунків зенітників змінити позиції. Ще кілька хвилин — і знову доповідь про виконання.

У цей час бойовий розрахунок ЗРК — на своїх робочих місцях. У разі реальної небезпеки бійці вже давно висувалися б на запасні позиції, розгорнулися і очікували команду на застосування. Командир пояснює, що особовий склад натренований так, що за лічені хвилини вирушає на бойові позиції й розгортається для бойового застосування.

— Знаєте, досвід бойових дій показав, що сьогодні визначальним для нас є маневреність комплексу та швидкість прийняття рішень. Деякі підходи до ведення протиповітряного бою варто переглядати. У цьому контексті ми й тренуємось. Дехто з моїх підлеглих мали досвід навчань із бойовою стрільбою, пройшли безліч тренувань. Тож я можу стверджувати, що особовий склад впевнено виконає бойове завдання, — пояснює командир підрозділу.

Разом із Романом Петровичем ідемо до командного пункту — «серця» зенітного ракетного дивізіону. Тут постійно чергують офіцери, готові будь-якої миті розпочати роботу по відбиттю повітряних цілей противника. Командир із гордістю говорить про свого підлеглого, капітана Валентина К. Під час військової служби він пройшов посади від начальника обслуги до заступника командира батареї, зарекомендував себе як справжній фахівець військової справи.

Не оминули ми й питання облаштування підрозділу на цьому місці.

— Коли приїхали сюди, одним із найперших завдань, яке ми вирішували, було інженерне обладнання табору й позицій. Коли я був тут на рекогносцировці, побачив досить багато недоліків: недостатня кількість окопів та бліндажів, їхнє погане облаштування, не зовсім правильне розташування. Це питання ми вирішили швидко — допоміг технікою сусідній інженерний підрозділ. Паралельно налагоджували роботу кухні, їдальні, літньої та стаціонарної душових, місць проживання особового складу. Все це в найкоротші терміни було вирішено. Коли до нас приїжджають з перевірками, то кажуть, що побутові умови, які ми тут створили, досить хороші. Тепер зайнялися ремонтом одного із занедбаних приміщень, де взимку розташуємо кухню і їдальню, — розказує офіцер.

До речі, серед підлеглих Романа Петровича є й жінки-військовослужбовці, для яких тут створені всі побутові умови для проживання та нормальної служби. У дівчат, звісно, цікавлюсь, чи не важко їм у таких умовах проходити службу.

— Знаєте, ми до всього звикли, бо завжди зі своїм підрозділом: і на навчаннях, і на тренуваннях, і тут, на війні. У розташуванні табору створено нормальні умови для служби, ми ходимо в наряди, виконуємо поставлені завдання. Єдине що — сумуємо за дітьми і рідними, — кажуть штатні військовослужбовці дивізіону старші солдати Анна, Наталя та Тетяна.

Поговорили з офіцерами і про стан бойової техніки протиповітряної оборони, яка, за твердженням російських псевдоекспертів, небоєздатна і не спроможна відбити напад з повітря. За словами начальника штабу дивізіону майора Андрія К., уся вона перед відправкою в район АТО пройшла ремонт на підприємствах «Укроборонсервісу». А приймали її після ремонту офіцери дуже прискіпливо. Кращим підтвердженням того, що тут усе гаразд, став здійснений дивізіоном 400-кілометровий марш за одну ніч. При цьому жодна одиниця не вийшла з ладу.

— А якщо в когось із протилежного боку є хоч якісь сумніви щодо нашої готовності протистояти їхній авіації, то я дуже не рекомендую перевіряти. Бо відповідь буде адекватна й жорстка. Хоча реально все вони чудово розуміють. Створена система протиповітряної оборони надійна, — додає підполковник Роман К.

Олександр ХОЛЯВА

УКРАЇНА — КРАЇНА ГЕРОЇВ. І ЇЇ НІКОМУ НЕ ЗДОЛАТИ…

Коли приїздиш до столиці України, виникає враження, що потрапив до цілком благополучної європейської країни, на вулицях якої весело та гамірно, працюють кафе і ресторани, Майданом гуляють щасливі люди. При цьому важко повірити, що на її Сході йде війна і під обстрілами російських найманців гинуть українці.

Сьогодні у складі Збройних Сил України та інших військових формуваннях пліч-о-пліч воюють люди різні за національностями, професіями і соціальним статусом, релігійними і політичними переконаннями. Їх об'єднує бажання жити у вільній Українській державі та відстояти її незалежність та територіальну цілісність.

Олександру Славку немає ще й тридцяти. У нього є дружина Юля, чотирирічна донька Аліса і батьки. Словом, чоловіку є, кого захищати. Тому й пішов без вагань свого часу до військкомату, аби боронити Батьківщину.

— Коли б я сказав, що дружина і батьки, особливо мати, були у захваті від мого рішення, то цене було б правдою, — розповідає Олександр. — Але я розумів: якщо не зупинимо ворога там, на східних кордонах, то завтра й у моєму рідному Путивлі можуть з'явитися російські найманці.

НА СЬОГОДНІ 29 СОЛДАТІВ І ОФІЦЕРІВ СТАЛИ ГЕРОЯМИ УКРАЇНИ. 16 ІЗ НИХ — ПОСМЕРТНО…

Про своє перебування в зоні АТО він розповідає неохоче. Але від його товаришів дізнався, що там його підрозділ наводив на ворога справжній жах. Річ у тім, що служив він у дивізіоні, на озброєнні якого знаходяться реактивні системи залпового вогню «Ураган». Підрозділ Олександра працював саме на тих напрямках, де виникали загрози масштабного прориву ворога. Завдавши ударів по скупченню особового складу противника та його техніки, наші вояки миттєво змінювали місце дислокації, остерігаючись бути вирахуваними. Працювали точно, тому російські окупанти призначили грошову винагороду у кілька тисяч доларів за кожен знищений український «Ураган».

Марко Паславський народився в США, в родині українських емігрантів. Навчався у престижній військовій академії Вест-Пойнт і дослужився до майора американської армії. На початку 90-х переїхав на землю пращурів, де займався бізнесом. Коли розпочалася Революція гідності, був активним її учасником. З початком неоголошеної війни проти України, попри 56-річний вік, теж пішов воювати. А ще став громадянином України. Мав позивний «Франко» — на честь поета Івана Франка. Разом із бойовими побратимами влітку 2014-го звільняв міста і села Донбасу від російських окупантів, мріючи, за спогадами товаришів, про закінчення цієї війни.

19 серпня 2014 року Марко загинув під Іловайськом. Його поховали, як і героїв Крутів 1919 року, на Аскольдовій могилі.

Всесвітньовідомий український оперний співак Василь Сліпак народився на Галичині. Закінчивши Київську консерваторію, майже 20 років прожив у Франції, де співав у Паризькій національній французькій опері. З початком російської агресії не міг залишатися стороннім спостерігачем, вважаючи, що його місце там, де вирішується доля України. Спочатку допомагав як волонтер, а згодом вирішив воювати разом з українськими вояками та вступив до одного з підрозділів ДУК. Разом з бойовими товаришами ризикував життям, виконуючи відповідальні завдання. Його життя неодноразово, як згадують побратими, висіло на волосині, але Бог і доля завжди були до нього прихильні. Та все ж куля ворожого снайпера обірвала життя Василя Сліпака.

Україна — країна героїв. На сьогодні тисячі захисників Батьківщини за проявлені в боях мужність і героїзм удостоєні високих державних нагород. 29 солдатів і офіцерів стали Героями України. 16 із них — посмертно…

Сергій ЗЯТЬЄВ

СПЕЦПІДРОЗДІЛ «КРЕЙЗІ», АБО ІСТОРІЯ ОДНОГО НІЧНОГО БОЮ

Бійці штурмового батальйону 10-ї окремої гірсько-штурмової бригади

Це була звичайна фронтова ніч. Місячна, зоряна, тепла донбаська ніч. Удень ворожа сторона запросила режим тиші, тому українські бійці сподівалися, що супротивник, також, певно, стомившись від війни, дасть відпочити і собі, і їм. Бентежила лише інформація, що з Росії в Донецьку область зайшов черговий «гумконвой». Із власного досвіду бійці знали, що коли сюди приїжджають оці горезвісні білі КАМАЗи з написами на тентах «Помощь Донбассу от народа России», то стовідсотково чекай масштабного танкового чи мінометного обстрілу.

Тієї ночі їх, військовослужбовців штурмового батальйону 10-ї окремої гірсько-штурмової бригади, було лише п'ятеро. Імен та прізвищ, зрозуміло, не назву, лише позивні: «Вишня», «Капелан», «Гоцман», «Литва» і «Медмакс». Хоча чому було? Вони і зараз є, і тепер, як і тоді, ходять у нічне патрулювання на «нульовку», тобто в траншеї, за якими проходить лінія розмежування, лінія фронту. В армію хлопці прийшли з різних регіонів України. «Вишня» — з Житомира, «Гоцман» — із Вінниччини, «Литва» — з Луганської області, «Медмакс» — з Буковини, «Капелан» — з Івано-Франківщини. Незважаючи на різницю в віці й освіті, спільним у них є те, що в армію вони пішли добровільно, виявили бажання служити в районі проведення АТО, всі п'ятеро дуже мотивовано і сумлінно ставляться до своїх військових обов'язків. І саме наступна нічна сутичка показала рівень їхньої професійної підготовки та бойового характеру.

І передчуття не підвело. Попри пропозицію режиму тиші російські окупанти самі ж свою домовленість порушили.

Як починається злива під час грози? Так і бій, особливо нічний, коли навколо тихо-тихо, навіть, шурхоту трави майже не чути, аж раптом з боку ворожих позицій гучно лунає поодинокий автоматний постріл. «Невже все, відпочинку кінець, знову війна», — думають бійці, все ж сподіваючись на те, що це якась помилка. Але слідом за першим пострілом, вже чергами, прокидається другий «калаш», потім підключається кулемет, згодом, «соло» виводить АГС, і тут же гранатомет починає підтримувати його нерозлучний «партнер» — 82-міліметровий міномет «Васильок», а вже як заключна частина «концерту не по заявках» на сцену виходять заборонені Мінськими угодами крупнокаліберні міномети, танки, та САУ.

Для чого починається вся ця нічна стрілянина чи, як кажуть солдати, стрілкотня? Важко сказати. Може, російським окупантам просто нудно сидіти в своїх бліндажах, ну, випили, покурили і потягло їх на розваги? Може, там чергова ротація, тобто, прийшли нові «шахтарі» й «трактористи», ось і промацують боєм нашу лінію? А можливо, все складніше, і таким щільним вогнем вони намагаються прикривати своїх диверсантів-лазутчиків, які будуть намагатися підійти впритул до наших траншей чи взагалі проникнути нам у тил. Логіка проста: поки наші бійці укриваються в траншеї від автоматних і кулеметних черг, мін та танкових снарядів, ДРГ, непомітно підходить до нашої «нульовки» і виконує свою чорну роботу?

Так було й цього разу. В перервах між вибухами мін і схожим на цвірінькання пташок свистом трасерів, що ламали гілки дерев уздовж окопів, бійці помітили у високій траві постаті людей, які, пригнувшись, рухалися в наш бік. Періодично з сусідніх кущів лазутчиків прикривали кілька автоматів ДРГ. Часу на роздуми не лишалося. Хоч як не було небезпечно, вести бій, коли поруч падають міни і снаряди, українським бійцям довелося відкрити вогонь у відповідь, навіть застосувати ручні гранатомети, бо дуже вже близько тієї ночі російські окупанти підповзли до наших бліндажів. Кілька точних коротких черг по кущах, кидків осколкових гранат, котрі, гучно розірвавшись і по-своєму «привітавши» непроханих гостей, зробили свою роботу і внесли зміну в плани диверсантів. Такий «прийом» остудив їхні гарячі голови, і чорні постаті (ну, хто, звичайно втримався на ногах) повернули назад, а група прикриття, придушена нашим вогнем, замовкла. Зрештою закінчився мінометний та танковий обстріл, і на полі бою настала тиша. Бій закінчився так само несподівано, як і почався. Знову стало тихо-тихо, лише шелест трави та приємне затишне дзижчання нічних комах… Після гуркоту вибухів на такому різкому контрасті нічна тиша сприймалась як щось незвичне. Здавалось, що десь у степу дзвенить натягнута струна…

РОСІЙСЬКІ ОКУПАНТИ ВИЗНАЛИ, ЩО НАШІ НЕ ЗЛАМАЛИСЯ, НЕ ЗЛЯКАЛИСЯ, НЕ ВІДСТУПИЛИ. КАЖУТЬ, НАЙВИЩА ПОХВАЛА — ЦЕ ПОХВАЛА З УСТ ВОРОГА, КОТРИЙ ВИЗНАВ ТВОЮ СМІЛИВІСТЬ І СИЛУ

Ось, власне, і все. Бійці, для яких цей бій був звичайним явищем, пильно вдивляючись у бік поля, стали перезаряджати зброю. Утім ворог, певно, понісши втрати, більше не турбував аж до наступної ночі, а цієї вилазка диверсантів була зірвана.

Хоча не все. Вже на другий день хтось із бійців казав, що вранці вдалося перехопити радіопереговори супротивника, і якийсь їхній командир, лаючи свого підлеглого, кричав: «Да ми їх так усилєнно із «коробочєк» кошмарілі. Так чьо, ви нє моглі їх на 10 мінут із траншей викурить?!» А той, кого стосувалися ці слова, розгублено виправдовувався: «Да оні какіє-то крейзі, ваших мін і болванок совсєм нє боялісь, чьо я мог сдєлать?»

І дійсно, а що він міг зробити? Отак самі російські окупанти визнали, що наші не зламалися, не злякалися, не відступили. Кажуть, найвища похвала — це похвала з уст ворога, котрий визнав твою сміливість і силу.

Юрій ЛЕЛЯВСЬКИЙ

ВІН ОБРАВ ПО-СПРАВЖНЬОМУ ЧОЛОВІЧУ СПРАВУ

Молодшому сержанту Владиславу Врублевському двадцять два роки. Сьогодні він навчається на другому курсі факультету високомобільних десантних військ Військової академії в Одесі. Але до того хлопець, як і багато його товаришів, побував у найгарячіших точках антитерористичної операції на Сході країни

Владислав каже, що вирішив присвятити життя військовій службі саме тому, що хотів відчувати свою значущість і займатися по-справжньому чоловічою справою. Невдовзі після такого рішення він потрапив у вир буремних подій на українському Донбасі в складі 25-ї окремої повітряно-десантної бригади, де відбулося його перше справжнє знайомство з військовою професією, і переконався у правильності вибору справи життя.

Виснажливі вправи на повітряно-десантному комплексі та на смузі перешкод, безсонні ночі в караулі були лише незначною частиною його перших солдатських випробувань. Справжнім наставником для молодого десантника став командир парашутно-десантної роти капітан Анатолій Трофімчук, який ні в чому не давав спуску своїм підлеглим. «Ви десант обрали добровільно, — повторював він, — а його суть не в хвастанні перед дівчатками на танцях у клубі. ВДВ — особлива служба, де треба щодня ставати сильнішими й розумнішими. А це передусім постійна робота над собою!»

А далі були полігони, вертольоти, літаки, бойові стрільби. Все це розкрило у вчорашньому студенті-електроннику істинного воїна-десантника.

Потрапивши до району проведення АТО, оператор-навідник БМД-2 молодший сержант Владислав Врублевський активно включився в бойове життя свого підрозділу. Йому довелося разом з товаришами брати участь у бойових чергуваннях на блокпостах, дозорних групах, марш-кидках у складі штурмових підрозділів тощо.

Сьогодні він із гордістю згадує своїх бойових командирів і товаришів — лейтенанта Руслана Харченка, старшого сержанта Олега Резніка, молодших сержантів Вадима Кученка і Андрія Власюка, а також солдатів Іллю Соколова, Андрія Мазура, Андрія Шишацького і Микиту Грюкова.

— Вони сильні в усіх сенсах десантники і надійні хлопці, — розповідає Владислав. — Їхній бойовий досвід допоможе підготувати у скорочений термін хороших солдатів.

З прикладів бойового братерства в пам'яті Владислава залишився один із випадків, коли під час мінометних обстрілів отримав важке поранення навідник-оператор Сергій Остроухов. Доки Владислав разом з іншими бійцями намагався шквальним вогнем «втихомирити» окупантів, його товариш Ілля Соколов кинувся до спливаючого кров'ю пораненого бійця та надав йому першу медичну допомогу. В харківському госпіталі, куди доставили пораненого, медики підтвердили, що лише вчасна допомога бойового побратима врятувала солдата від смерті.

Таких випадків на передовій траплялося чимало. А ще душу бійця ятрить біль, адже чимало друзів, з якими Владислав починав службу, загинули.

Молодший сержант Владислав Врублевський

— Воювали, як усі, — згадує сьогодні про ті часи десантник.

Повернувшись з довготривалого відрядження, наш герой вирішив стати офіцером-десантником. Після успішного складання іспитів у Військовій академії в Одесі Владислав з гордістю отримав курсантські погони.

Сергій ДАНИЛЕНКО

НА ВАРТІ НЕЗАЛЕЖНОСТІ ТА ЦІЛІСНОСТІ УКРАЇНИ

Морські піхотинці завжди готові до рішучих дій

Командир взводу з позивним «Космос»

Десантники біля «Хамві» (зліва — направо: старший солдат Михайло Павлишин, молодший сержант Павло Павлов та солдат Сергій Гаврилюк)

ВОП «Джунглі». Мобілізований рівнинчанин «Нанашко». Червень, 2016 р., Донецька область

Група бойового управління відпрацьовує взаємодію з екіпажами вертольотів

Підрозділ розвідників виконує завдання поблизу окупованої Горлівки

Особлива увага нині приділяється індивідуальній підготовці військовослужбовців

Вдень нестерпна спека, а вночі спокою не дають бойовики

Військовий льотчик капітан Владислав Волошин

Дніпрянин Ян на блокпосту «Вітер» біля Торецька

Бійці одного з десантних підрозділів, які захищають Мар'їнку

Молодший сержант із позивним «Макс» на ВОПі 16-го окремого мотопіхотного батальйону

Собака був і залишається надійним помічником сапера

За спинами воїнів легендарної 80-ки Луганський аеропорт, Щастя, Піски та інші гарячі точки

НОВОФЕДОРІВКА — КУЛЬБАКІНЕ: ПЕРЕЛІТ, ЯКИЙ ПІДТВЕРДИВ ВІДДАНІСТЬ БАТЬКІВЩИНІ

Третього березня 2014 року 10-та Сакська бригада морської авіації виконала переліт з аеродрому Новофедорівка у Криму на аеродром Кульбакіне в Миколаєві, ставши таким чином єдиною частиною Військово-Морських Сил України, що зберегла свою техніку після початку російського вторгнення

На вертольотах, які перебазувалися з Криму, льотчики сьогодні виконують завдання по захисту повітряних рубежів країни

Служба йшла, як належало, доки наприкінці лютого 2014-го у штаб бригади не прийшов «увічливий» чоловік у російській уніформі й, зустрівшись з командиром бригади, не запропонував спустити Державний прапор України й присягнути «расеї». Комбриг відповів, що ніколи не порушить присягу Українському народові й до останнього подиху захищатиме рідну землю від загарбників.

За півгодини аеродром і військове містечко оточили російські спецпризначенці. Біля КПП почав збиратися натовп «небайдужих громадян». Тобто події розгорталися за усталеним сценарієм, і мали завершитися, як зазвичай, — штурмом без опору.

Тимчасовий виконувач обов'язків комбрига полковник Ігор Бедзай ухвалив єдине можливе в тих умовах рішення: зібрав увесь особовий склад зі зброєю біля місць стоянок літальних апаратів. Потрібно було зберегти техніку і людей.

Ситуація ставала дедалі напруженішою. Стало зрозуміло, що бездіяльність є смертельно небезпечною, тож потрібно ризикувати, адже залишаючись у Саках із бойовою технікою, бригада фактично пристала на пропозицію загарбників. Вирішили захищатися, але перевага була на боці загарбника. Як льотчики могли протистояти спецпризначенцям? Тож залишалося спробувати перебазуватися на своїх літаках і вертольотах на материкову частину України.

Вертольотам належало стартувати просто зі стоянок, щоб дати можливість злетіти двом Ан-26. Останнім мав піднятися в небо Б-12, у якого довше запускаються двигуни.

11 година ранку. Сонце вже стояло досить високо, тож летовище було як на долоні. Злітна смуга

Командир 10-ї Сакської бригади морської авіації полковник Ігор Бедзай отримав почесний орден «Народний герой України»

в західному напрямку виходила просто до моря, й вже за декілька секунд після злету пілот опинявся над безмежними водами... Чим ближче було до часу «Ч», тим тривожніше ставало на душі, виникали нові запитання, на які, на жаль, не було відповідей. Як відреагують російські десантники на зліт авіації? Чи розпочнуть стріляти? Що буде далі?

У росіян були всі можливості перешкодити діям українських пілотів. До Новофедорівки підтягувалися зенітні комплекси С-300, а морське узбережжя весь час патрулювали кораблі Чорноморського флоту. Все свідчило про те, що шансів на перебазування в авіаторів не багато. Але командир вирішив ризикнути. Допомогла тоді й погода — сильна хмарність за Тарханкутом, що ускладнювало візуальне виявлення гвинтокрилів.

Вони вдало вгадали час вильоту. «Ввічливі» псковські десантники якраз обідали, а після наповнення шлунків розбрелися по навколишніх кущах для відпочинку. Росіяни почувалися наче на курорті. Й саме цієї миті гвинтокрили Сакської бригади почали різко підійматися в повітря. Злітали, як було домовлено, за сигналом з мобільника.

10-ТА САКСЬКА БРИГАДА МОРСЬКОЇ АВІАЦІЇ ПЕРЕПРАВИЛА НА МАТЕРИК ЧОТИРИ ВЕРТОЛЬОТИ І ТРИ ЛІТАКИ — МАЙЖЕ ВСЕ, ЩО НА ТОЙ МОМЕНТ МОГЛО ЛІТАТИ

«Кашка» (вертоліт Ка-27), в якій перебував і штурман бригади, піднялася і почала набирати швидкість, притискаючись до землі.

Мі-14 і Ан-26 злетіли нормально, а от амфібія Бе-12 ледь не вскочила в халепу. У той момент, коли вона вирулювала на «злітку», екіпаж побачив, як з протилежного боку на великій швидкості мчить «Урал» з російськими десантниками, які оговталися від полуденного сну. Наш льотчик миттєво зорієнтувався, розвернув літак на найближчу руліжну доріжку й злетів протилежним курсом.

Льотчики відразу направили машини в бік моря: з їхнім потужним навігаційним обладнанням вони легко знайшли Кульбакіне. Вертольотам орієнтуватися було значно складніше, тому було вирішено летіти за візуальними орієнтирами.

Противник із перехопленням явно запізнився, і на той час, коли росіяни підняли штурмові Мі-24 і Мі-28, наші льотчики були вже далеко.

Ближче до материка потрібно було молитися, щоб не збили свої. На щастя, обійшлося. Попереду Дніпровсько-Бузький лиман. Туман опускався дедалі нижче, розпочався дощ. Але ось вони — дев'ятиповерхівки Миколаєва. Наші льотчики швидко зорієнтувався і успішно посадили всі машини.

Третього березня 2014 року 10-та Сакська бригада морської авіації Військово-Морських Сил України переправила на материк чотири вертольоти і три літаки — майже все, що на той момент могло літати. Вірними присязі залишилися 30% військовослужбовців частини, з яких більшість — пілоти.

Сергій ДАНИЛЕНКО

ВОНИ ПЕРШИМИ ПРИСЯГНУЛИ НА ВІРНІСТЬ УКРАЇНІ

Воїни цієї військової частини на чолі з командиром полковником Віленом Мартиросяном першими серед військових формувань зруйнованого Радянського Союзу, що дислокувались на території України, присягнули на вірність Українському народові. Це було 23 грудня 1991 року.

На початку Другої світової війни одночасно з формуванням штабу 13-ї армії 5 липня 1941 року почалося формування 55-го окремого полку зв'язку. Пройшовши з боями від Єльця до Праги, воїни-зв'язківці подолали 2516 кілометрів доріг, забезпечили можливість командуванню 13-ї армії здійснювати управління військами під час 17 наступальних та 10 оборонних операцій.

У повоєнні роки особовий склад 55-го окремого полку зв'язку виконував інтернаціональний обов'язок в Республіці Афганістан, також завдання за призначенням під час аварії на Чорнобильській атомній електростанції.

З початком проведення антитерористичної операції на території Донецької та Луганської областей підрозділ 55-го окремого полку зв'язку вирушив на Схід держави. Воїни зведеного підрозділу забезпечували стійкий зв'язок під час оборони луганського аеропорту, втримання позицій 31-го та 32-го блокпостів на Бахмутському шляху, визвольних боїв за українські міста Металіст, Щастя, Лисичанськ, Сєвєродонецьк, Станиця Луганська. Завдяки їм під час обстрілу росіянами зі «Смерчів» командного пункту сектору «А» в Побєді 3 вересня 2014 року вдалося утримати управління та організувати плановий відхід керівництва угруповання військ на Луганщині в запасний район базування.

За проявлені героїзм та мужність, успішне виконання бойових завдань під час проведення АТО 11 військовослужбовців 55-го окремого полку зв'язку нагороджені державними нагородами, 20 військовослужбовців — відзнаками Міністра оборони України, 28 — відзнаками начальника Генерального штабу — Головнокомандувача Збройних Сил України.

Сьогодні цією військовою частиною командує полковник Олександр Кяго. За вміле керування діями підлеглих у районі проведення АТО Олександра Миколайовича нагороджено орденом Данила Галицького.

— Щоби бути на крок попереду противника, ми продовжуємо вдосконалювати свою техніку, — говорить полковник Олександр Кяго. — Її можливості суттєво зросли. Втім головне — це люди. Майже всі військовослужбовці полку виконували завдання в районі проведення АТО. Тому професіоналізму і бойового досвіду їм не позичати.

Але для полковника Кяго, який пробув у зоні АТО майже рік, головне, аби висловлювання «Кожному поколінню своя війна» втратило актуальність і наша молодь дізнавалася про війну тільки з розповідей…

Віктор ШУБЕЦЬ

Під час випробування одного зі зразків військової техніки в районі АТО

ПРОЦЕС ВИПРОБУВАННЯ ВІЙСЬКОВОЇ ТЕХНІКИ ТА ОЗБРОЄННЯ ПРИСКОРИВСЯ В РАЗИ

Фахівці Державного науково-випробувального центру проводять випробування в інтересах усіх видів і родів військ ЗС України та силових структур

Минуло більше двох років відтоді, як ДНВЦ був передислокований із окупованого Криму до Чернігова. Облаштування на новому місці тривало паралельно зі збільшенням навантаження на військових випробувачів — адже час особливий. Втім, як вважають самі офіцери-випробувачі, люди їхньої професії завжди мають бути готові до всіляких несподіванок та труднощів. Тож, приборкавши емоції, вони з перших днів занурилися в роботу. А сил додавала віра в те, що й їхня праця допоможе якнайшвидше звільнити від окупантів Донбас та Крим…

Історично склалося так, що тривалий час центр займався переважно авіаційною компонентою ЗС України. Та з 2006 року він став міжвидовим. Відтоді тут проводять випробування в інтересах усіх видів і родів військ ЗС України та силових структур.

Як зазначив заступник начальника ДНВЦ з наукової роботи, кандидат технічних наук полковник Володимир Дмитрієв, зважаючи на те, що сьогодні бойові дії на Донбасі ведуться переважно на землі, колективу Центру чимало часу доводиться приділяти наземній техніці та озброєнню. Здебільшого об'єктами випробувань є бронетехніка (БТР, БМП, спеціалізовані бронеавтомобілі), стрілецьке озброєння, міномети та вогнемети, а також зразки, розроблені й виготовлені з широким застосуванням сучасних високих технологій — бойові модулі з дистанційним керуванням для бронемашин, засоби радіоелектронної протидії, прицільне обладнання тощо. Втім і про Повітряні Сили тут теж не забули.

З часу перебазування до Чернігова фахівці центру провели випробування майже всіх типів військових літаків та вертольотів у межах робіт із модернізації або задля підвищення їхньої бойової живучості й розширення бойових можливостей після дообладнання спеціальними засобами. Велика частка випробувань припадає на літальні апарати, оздоблені сучасними засобами захисту від керованих ракет, системами навігації та управління озброєнням, двигунами вітчизняного виробництва з покращеними характеристиками тощо. Результати зазначених робіт є вагомим внеском у розв'язання проблеми імпортозаміщення, що набула особливої гостроти через події на Сході України.

Важливе значення для забезпечення справності авіаційної техніки й озброєння мають випробування, що проводяться з метою збільшення ресурсних показників складових частин конструкції літальних апаратів, систем бортового обладнання та озброєння, авіаційних засобів ураження

— Посилення системи ППО — одне з пріоритетних завдань, яке стоїть перед нашими Збройними Силами у 2016 році, — розказує полковник Володимир Дмитрієв. — А будь-яка модернізація, продовження термінів експлуатації чи прийняття на озброєння новітніх ЗРК потребують їхнього ретельного випробування, зокрема й нашими фахівцями. Так, сьогодні нами виконана робота щодо продовження ресурсних показників ракет зенітно-ракетних комплексів С-300 та «Бук-М1», ведеться робота з модернізації зенітного ракетного комплексу С-125М1 в інтересах ЗС України та прийняття його на озброєння.

Крім того, фахівці ДНВЦ провели випробування авіаційних тренажерів різних типів літаків та вертольотів, а також завершили визначальні відомчі випробування елементів аеродромних посадкових прожекторів і посадкових аеродромних вогнів.

Ще один важливий напрямок роботи центру, який безпосередньо пов'язаний із авіацією, — тестування парашутних систем, систем порятунку та спеціального спорядження. Сьогодні, як відомо, питання забезпечення ЗС України цими засобами стоїть вкрай гостро. Адже єдина фірма, яка розробляла парашути для нашої армії на заміну радянським, що давно вичерпали свій ресурс, залишилася в окупованій Феодосії.

КОЛИСЬ ВИКОНУВАЛИ ОДИН, МАКСИМУМ, ДВА ВИЛЬОТИ НА ДЕНЬ, ЗАРАЗ — 3-4 З ПОВНИМ БОЄКОМПЛЕКТОМ…

А допоки тривають пошуки потенційних партнерів для ліквідації цієї прогалини, чернігівці вивчають можливість продовження ресурсних показників наявних парашутних систем та тестують десантні парашутні системи польського виробництва AD-95 та AZ-95, вантажні системи UZO-100, виготовлення яких, до речі, поляки хочуть налагодити на одному з чернігівських підприємств. Окрім того, проводяться льотні дослідження особливостей стрибків із парашутом з великих висот та на дальність для виконання тактичних завдань. А також оцінюються можливості застосування членами льотних екіпажів спеціального тактичного спорядження — розвантажувальних жилетів.

Чи не найновішою сферою діяльності фахівців ДНВЦ є випробування дистанційно керованих літальних апаратів, які сьогодні широко використовуються у збройному протистоянні на Донбасі. Загалом упродовж року тут було проведено випробування понад 30 зразків БпАК як вітчизняного, так і закордонного виробництва. Нині триває завершальний етап визначальних відомчих випробувань вітчизняних зразків БпАК різних класів. У перспективі — випробування БпАК спільного українсько-польського виробництва, який за своїм технічним рівнем нічим не поступається аналогам провідних країн світу.

Війна на Донбасі, окрім збільшення кількості зразків ОВТ, представлених для випробування фахівцями центру, внесла й інші корективи у роботу ДНВЦ. Зокрема, сьогодні значно прискорився процес підготовки, організації і проведення випробних робіт.

— Якщо раніше питання доставки на полігон якихось засобів ураження вирішувалося майже місяць, то зараз — кілька днів, — додає заступник начальника ДНВЦ з наукової роботи. — Іноді бригада центру ще в дорозі, а на полігоні все вже готове до випробування. Те ж саме і з фінансуванням: немає проблем із придбанням пального, техніки тощо. Колись ми виконували один, максимум, два вильоти на день, зараз — 3-4 з повним боєкомплектом…

Андрій ЯЦИК

«ТОР-Д» — ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ БАЛІСТИЧНИЙ ШОЛОМ ДЛЯ ВДВ

Шолом ТОР-Д для спецпризначенців

На Чернігівському полігоні фахівці Державного науково-випробувального центру протестували балістичні десантні шоломи «Тор-Д», розроблені київською фірмою UaRpa. Військові експерти перевірили шоломи за всіма характеристиками та відзначили їхню високу якість. А виявлені незначні недоліки представники фірми-виробника усунули на місці.

Загалом шолом здатний захистити голову від осколків, шрапнелі, рикошетів і куль калібру 9 мм. А його конструкція забезпечує вентиляцію підшоломного простору, не заважає застосуванню тактичних масок, активних навушників, коригуючих окулярів, засобів зв'язку, протигаза та респіратора, носінню зимового головного убору. Матеріали, застосовані при виробництві, забезпечують експлуатацію виробу в усіх кліматичних умовах України з урахуванням впливу атмосферних опадів.

Як зазначають розробники, за основу їхнього виробу взято військову амуніцію американської армії. Український варіант вийшов у рази дешевшим, проте нічим не поступається зарубіжним аналогам.

Невдовзі планується розпочати серійне виробництво шоломів «Тор-Д» для потреб Збройних Сил України.

Інф. «НА»

Під Іловайськом наші воїни завдали втрат росіянам, перебуваючи у заздалегідь програшному становищі

ІЛОВАЙСЬК — ПОКАЗОВИЙ ПРИКЛАД РОСІЙСЬКОЇ ПІДСТУПНОСТІ

Сатанинський план окупантів полягав у тому, щоб переконати українців у безпечності виходу, зібрати їхні підрозділи докупи і розстріляти одним махом

Події під Іловайськом дворічної давнини — це не тільки трагедія, це також історія героїзму українців та підступності російських військових. Командир батальйону «Донбас-Україна» Збройних Сил України полковник В'ячеслав Власенко, який тоді безпосередньо керував угрупованням підрозділів Національної гвардії України та Міністерства внутрішніх справ України в Іловайську, якось сказав: «Ми не були вівцями на бійні, не треба нас так сприймати. Ми билися, і хлопці билися героїчно, і завдали чималих втрат росіянам, перебуваючи у заздалегідь програшному становищі. Ось це народ України і має пам'ятати про хлопців».

Вкотре описувати хронологію подій під Іловайськом не буду. Тим більше, що саме в ці дні на сторінці фейсбука начальника Генерального штабу — Головнокомандувача Збройних Сил України генерала армії України Віктора Муженка завершується публікація детальної хроніки серпня 2014 року. Скажу лише, що сьогодні достеменно відомо — якоїсь окремої операції щодо взяття під контроль Іловайська штаб антитерористичної операції не планував. І якби не інтервенція російських регулярних підрозділів та подальший підступний розстріл ними українських колон, сьогодні про Іловайськ ми згадували б лише як про тактичний епізод війни. У першій половині серпня ініціатива була цілком у наших військових. Кремлівський проект «Новороссия» фактично опинився під загрозою закриття, адже, з огляду на перебіг подій, до закінчення АТО залишалося не багато часу. Занепокоєння у другій половині серпня викликала тільки ситуація в секторі «Д» — вздовж кордону з Росією в південно-східній частині Донбасу.

Але 23 серпня всі плани керівництва АТО пішли шкереберть. Загалом події серпня 2014 року можна поділити на два етапи — до 23-го, коли наші війська мали ініціативу і здійснювали ізоляцію районів, де перебували окупанти, та після цієї дати. Саме в той день на територію України вдерлися регулярні війська Російської Федерації, щоб підтримати незаконні бандформування. Вже наступного дня відбулися перші бойові зіткнення з росіянами. Тепер українці мали справу не з розрізненими збройними формуваннями, а з військовими підрозділами, в більшості яких був досвід участі в двох війнах у Чечні. Також різко змінилось кількісне співвідношення сторін — на окремих ділянках фронту противник мав багаторазову перевагу.

Однак бліцкриг росіянам не вдався. Навіть попри кількісну перевагу і обережність, російські підрозділи зазнали відчутних втрат. Причому на всіх напрямах їхнього наступу — і на півдні в районі Іловайська, і на півночі в районі аеропорту Луганська та Хрящуватого-Новосвітлівки. Тоді ж агресор вдався до корегування плану. Наштовхнувшись на опір українців, уже за кілька днів боїв російські військові зрозуміли, що подальші дії можуть призвести до ще більших втрат.

Проте участь російських регулярних військ у бойових діях проти Збройних Сил України вочевидь старанно маскувалася. Тож коли російські військові розпочали перемовини про організацію «гуманітарного коридору», вони аргументували це намаганням «уникнути безглуздих жертв» серед українців. На тлі того галасу, що здійнявся у вітчизняних ЗМІ навколо Іловайська, пропозиція росіян виглядала для більшості українців цілком прийнятною. Вочевидь, навіть зіткнувшись у боях з російськими військовими, наші люди остаточно не усвідомлювали того, що сталося, тому й пристали на пропозицію так званих «братів». Тим більше, що 29 липня Путін виступив із заявою про надання нашим військовим можливості безперешкодно вийти з району бойових дій.

Узгодження з російською стороною планів цього виходу тривало протягом кількох днів. Чому так було, стає зрозуміло з розповіді безпосереднього учасника тих подій — полковника медичної служби Всеволода Стеблюка, який у серпні 2014 року очолював медслужбу батальйону «Миротворець»:

— Після того як наші колони рушили, російські військові почали розстрілювати їх практично впритул. Багато людей загинуло і отримало поранення в перші ж години «виходу». А трохи згодом у мене відбулася розмова з командиром батальйону 331-го парашутно-десантного костромського полку ВДВ РФ. Я мав при собі посвідчення Комітету Червоного Хреста і, щоб уберегти поранених, назвався представником цієї організації. Інакше моїх хлопців спіткала б трагічна участь — росіяни добивали поранених, я бачив це на власні очі. Цей майор сказав мені: «Ми чекали вас уже три дні»...

Сатанинський план російського військового керівництва полягав у тому, щоб переконати українців у безпечності виходу, зібрати їхні підрозділи докупи і розстріляти одним махом!

— Заздалегідь знаючи маршрути, росіяни за цей час облаштували вогневі позиції та пристрілялися по шляхах, а в посадках навколо розставили секрети. Тож випускати нас живими в плани інтервентів не входило, тільки повне знищення. Інакше навіщо вони добивали наших поранених хлопців, — вважає Всеволод Стеблюк.

УКРАЇНЦІ НАПРАВЛЯЛИ СВОЇ ТАНКИ І БМП, ЩО ЗАЛИШИЛИСЯ БЕЗ БОЄКОМПЛЕКТУ, НА РОСІЙСЬКІ ПОЗИЦІЇ ТА ЧАВИЛИ ЗАГАРБНИКІВ ГУСЕНИЦЯМИ... А ДЕЯКІ ОКУПАНТИ, НЕ ОЧІКУЮЧИ НА ТАКУ ВІДЧАЙДУШНІСТЬ, ВІД ЖАХУ КИДАЛИ ЗБРОЮ І ПІДНІМАЛИ РУКИ!

Загалом перебіг нинішньої гібридної війни — це історія російської брехні та підступності. Заперечення очевидного, твердження вигаданого і головне — абсолютна байдужість до людських життів, також і мирних громадян та самих росіян. Лише один факт: однією з умов виходу українців з-під Іловайська було те, що тільки після виходу, в районі Старобешевого, ми мали повернути полонених — російських військовослужбовців, які були у складі нашої колони. Але колона була розстріляна росіянами разом з їхніми військовослужбовцями!

За два роки війни ми побачили, як воюють росіяни та їхні найманці, поєднуючи військові дії з нахабною пропагандою. Тому сьогодні можемо уявити, як би розвивалися події, якщо б українці пристали на пропозицію Кремля вийти з Іловайська без зброї. Впевнений, що російське телебачення по всіх каналах транслювало б одну картинку — більше тисячі беззбройних українських воїнів в оточенні агресивних місцевих сепаратистів та купки озброєних «ополченців-переможців» з відповідними коментарями. Для українців пристати на таку принизливу пропозицію було неприйнятним. Саме тому більшість із тих, хто вцілів після перших залпів росіян, вважали за краще загинути в бою. Є очевидці, які бачили, як українці направляли свої танки і БМП, що залишилися без боєкомплекту, на російські позиції та секрети і чавили гусеницями загарбників, а потім гинули, розстріляні з гранатометів… А деякі російські солдати, не очікуючи на таку відчайдушність, від жаху кидали зброю і піднімали руки!

20 серпня 2015 року заступник Генпрокурора України — головний військовий прокурор Анатолій Матіос опублікував списки українських військовослужбовців і міліціонерів, які загинули в боях під Іловайськом у серпні 2014 року. За даними експертів, які озвучив Матіос, втрати особового складу під Іловайськом становлять 366 загиблих військовослужбовців і міліціонерів, 429 — поранених, 128 — потрапили в полон, 158 осіб вважаються зниклими безвісти.

Гибель українських патріотів не можна вважати марною. Усе ж таки їхніми зусиллями вторгнення російських військ було зупинене, агресор не зміг реалізувати свої плани. Рано чи пізно Росія оприлюднить свої втрати в Україні в серпні 2014 року. І те, що відбувалось у ті дні, сприйматиметься вже зовсім по-іншому.

Коментуючи події під Іловайськом, начальник Генерального штабу — Головнокомандувач Збройних Сил України генерал армії України Віктор Муженко зазначив:

— Небезпека, що нависла над країною в ті дні, була надто серйозною — під загрозою оточення перебував Маріуполь, території північніше Луганська, відкривався вихід на оперативний простір на напрямах Харків – Київ, Миколаїв – Одеса. Але українська армія вистояла під ударом противника, що суттєво вплинуло на подальший розвиток подій гібридної війни.

Роман ТУРОВЕЦЬ

У ВІЙСЬКУ НЕМАЄ ЗБРОЇ, ЯКА «ПОГАНО ЛЕЖИТЬ»

У Збройних Силах діє суворий порядок її обліку та зберігання

Цивільне суспільство ставиться до зброї з пересторогою, як до джерела загрози. Але є в нашій країні люди, які професійно опікуються її збереженням у безпечному для соціуму стані. Про те, чи може Україна надалі розраховувати на власну зброю й на що здатна «солдатська кмітливість», розповів начальник Озброєння Збройних Сил України генерал-майор Микола Шевцов

— Миколо Миколайовичу, скандал із викриттям одного з офіцерів на рівні командування бригади, впійманого на торгівлі боєприпасами, виявився доволі гучним. Що робиться для уникнення таких випадків?

— Зрозуміло, що повністю викоренити кримінальні схеми торгівлі зброєю не можна. Але такі випадки не повинні мати системного характеру: винних треба викривати й притягувати до відповідальності. Згадана історія із заступником командира однієї з бригад ЗС України якраз і є таким прикладом, яких, щоправда, небагато. Цей випадок — додатковий привід системно підвищувати пильність у справі збереження зброї. Запобіжних заходів постійно вживають, починаючи зі штабу АТО, який проводить належні перевірки. Системно працюють і представники Озброєння Збройних Сил, зокрема, і на передовій. Інколи доводиться впорядковувати облік зброї та боєприпасів. Найбільші проблеми виникали з батальйонами і бригадами, сформованими з мобілізованих військовослужбовців. На жаль, там ми стикалися з украй низьким рівнем підготовки фахівців із числа очільників служб чи начальників сховищ.

— Тобто, ви відкидаєте той варіант, що зброя потрапляє в суспільство з армійських складів?

— Гарантую: в ЗС України немає зброї, яка «погано лежить». У війську й інших силових структурах діє суворий порядок її обліку та зберігання, особливо стрілецької зброї, а також боєприпасів. Працює й система відповідальності за порушення такого порядку.

— Але ж нині суспільство перенасичене зброєю. Звідки вона береться?

— Там, де діють українські закони, працюють правоохоронні органи, налагоджено контроль за ймовірним витоком зброї. Але є ще окуповані території Донбасу, які безконтрольно насичуються зброєю з Росії. Це така собі «чорна діра», постійне джерело розповзання стрілецької зброї як у країні, так і за її межами, і українські військові в районі АТО не лише стримують окупанта, а й є заслоном на заваді згаданого нелегального трафіку.

— Серед новітніх зразків зброї, які надходять до військ, називають протитанковий комплекс «Стугна». Чи може він повноцінно замінити закордонні зразки на кшталт «Джевеліна», постачання якого в Україну заборонено, як і будь-якої іншої летальної зброї?

— «Джевелін» — це протитанковий засіб вищого класу, як кажуть, вистрелив і забув. «Стугну» ж треба супроводжувати до враження цілі. Це головна відмінність між ними. Але «Стугна» — ефективний засіб протитанкової боротьби. Наша промисловість здатна виробляти достатню кількість таких комплексів і ракет до них, щоб вирішити, зокрема, ті завдання, які виникатимуть у районі конфлікту. Інша справа, що у нас повинно бути досить коштів, щоб закупити це озброєння. На сьогодні саме цей напрямок фінансування є одним із пріоритетних. Є намір цьогоріч закупити тренажери комплексу «Стугна», що дозволить заощадити гроші, адже тренувати військовослужбовців на реальних зразках дуже дорого.

— Які ще новітні зразки техніки отримають Збройні Сили?

— Віддаю належне вітчизняній промисловості — ми отримуємо нові бронетранспортери, іншу техніку та озброєння, і все це ефективно використовується на АТО. Це стосується вже згаданих найменувань, а також радіолокаційних пристроїв, тепловізорів, іншої спецтехніки. Бронетранспортери БТР-3 і БТР-4 досить ефективно себе показали під час відбиття ворожого наступу під Мар'їнкою. Відомим є факт, коли танкісти 1-ї окремої танкової бригади на трьох БМ «Булат» у ході дебальцівської операції під Логвиновим прийняли бій із переважаючими силами нових російських Т-72Б3 і знищили 8 танків ворога, не втративши жодної своєї машини.

Начальник Озброєння Збройних Сил України генерал-майор Микола Шевцов

— Деякі з броньованих машин мають досить екзотичний вигляд…

— Те, що ви називаєте екзотичним виглядом, — це в минулому. Ну, майже все. Коли «броні» справді бракувало, посилювали все — від джипів до вантажівок. Зараз на ключових напрямках ми не відчуваємо нестачі у штатній техніці. Зрозуміло, її вдосконалюють із урахуванням бойового застосування. І тут віддаю належне солдатській кмітливості — промисловість отримує абсолютно адекватні поради від людей, які користуються цією технікою на практиці. Так, у 17-й окремій танковій бригаді спільно з волонтерами обладнали додатковим динамічним захистом і протикумулятивними решітчастими екранами танки Т-64Б1, що підвищило ефективність застосовування цих машин.

— Чи правда, що головним постачальником техніки та озброєння для ЗС України залишається вітчизняна промисловість?

— Можна й так сказати. Головний масив технічних засобів виробляють в Україні і майже повністю — у сфері озброєння. Безумовно, існує міжнародна кооперація. У нас добре зарекомендували себе британські «Саксони» — дуже практичні й придатні для транспортування поранених, а також американські «Хаммери», якість яких високо цінують наші військові. Враховуючи діючу систему сервісних центрів, особливих проблем із обслуговуванням таких зразків немає.

— Наскільки ми тепер незалежні від підприємств ВПК Росії?

— Будь-яка військово-технічна співпраця з Росією як із країною-агресором заборонена законодавством. І наш ОПК достатньо розвинутий, тож гірше почуваються вони, а не ми. Натепер озброєння й військова техніка, яку виробляють в Україні, практично на 90% має вітчизняні вузли та агрегати. Виняток — високотехнологічні складові, які доводиться імпортувати, але точно не з Росії. Підприємства «Укроборонпрому» останнім часом досягли значного прогресу в імпортозаміщенні, освоїли виробництво елементів озброєння, електрообладнання, акумуляторних батарей, шин, гусеничних стрічок, інших запчастин.

— У інформаційному полі з «легкої» руки волонтерів гуляє інформація, що технікою та озброєнням найгірше забезпечені саме бойові частини на лінії фронту. Наскільки це є правдою?

— Відповідально заявляю: навпаки, кращі зразки озброєння й військової техніки першочергово направляємо на передову.

— Але люди скаржаться, зокрема, на нестачу засобів медичної евакуації. Що за історія з відмовою від закупівлі 150 УАЗів саме для цієї мети?

— Справді, 2016-го планувалося закупити 145 санітарних авто підвищеної прохідності УАЗ на 48,2 мільйона гривень за участі українських суб'єктів і за відкритою процедурою щодо спецфонду й конфіскату. Підкреслю, все відбувалося законно, відповідне оголошення про проведення процедури оприлюднено у Віснику держзакупівель. Це рішення в квітні оскаржило в Антимонопольному комітеті ТОВ «ДІАТЕХ-Україна» під приводом того, що за вказаними в техдокументації вимогами було можливо купити лише санітарне авто російського виробництва типу УАЗ-39621. Відповідно, цих автомобілів Збройні Сили не отримали.

ТРИ БМ «БУЛАТ» У ХОДІ ДЕБАЛЬЦІВСЬКОЇ ОПЕРАЦІЇ ПІД ЛОГВІНОВИМ ПРИЙНЯЛИ БІЙ ІЗ ПЕРЕВАЖАЮЧИМИ СИЛАМИ НОВИХ РОСІЙСЬКИХ Т-72Б3 І ЗНИЩИЛИ 8 ТАНКІВ ВОРОГА, НЕ ВТРАТИВШИ ЖОДНОЇ СВОЄЇ МАШИН

Тим часом РНБО поставила завдання терміново розробити вітчизняне санітарне авто, що й здійснює корпорація «Богдан». Випробування першого зразка розпочнуть незабаром. Позитивні результати тестувань уможливлять придбання за державним оборонним замовленням до кінця року 60–65 одиниць санітарних «Богдан-Карго».

— Автомобільної техніки у військах, як і раніше, бракує?

— В цілому процент забезпечення озброєнням і військовою технікою в нас доходить до 90%, а от щодо автотехніки залишається чимало проблем. І тому є пояснення. До початку агресії Збройні Сили її не лише не закуповували, але навіть максимально розпродавали. Гадали, що техніка, яка простояла 20 років на зберіганні, для війська непридатна. Гостроту проблеми вдалося знизити завдяки таким українським підприємствам, як «АвтоКрАЗ» та «Богдан-Моторс», що забезпечили поставки автомобілів КрАЗ і МАЗ. Цю техніку закуповуємо досі, постійно йде робота з її модернізації. Також систематично проводимо міжвідомчі випробування закордонних авто. Але вартість таких зразків значно перевищує ціну техніки, яку ми купуємо в Україні. У центрі обліку надлишкового майна Міністерства оборони зберігається понад 10 тисяч базових автомобілів із пробігом до 1 тисячі кілометрів. Завдяки ремонтній базі, сподіваюся, упродовж 2–3 років ми скоротимо потребу в автотехніці хоча б наполовину.

— Дякую за розмову.

Записав Михайло ДМИТРУК

НАВІЩО РОСІЙСЬКІ ОКУПАНТИ СТРІЛЯЮТЬ,

АБО ЩО НАСПРАВДІ СТОЇТЬ ЗА ОСТАННЬОЮ ЕСКАЛАЦІЄЮ БОЙОВИХ ДІЙ НА ДОНБАСІ…

Російські окупаційні війська на Донбасі постійно збільшують постачання військової техніки

За повідомленнями прес-центру штаба АТО лише протягом доби 17-го серпня російські окупаційні війська на Сході України 96 разів відкривали вогонь по позиціях українських військ (що є одним з найбільших показників вогневої активності ворога з початку нинішнього року). Зокрема принаймні 10 разів вогонь вівся з артилерійських систем 122-мм калібру, що жодним чином не відповідає Мінським домовленостям щодо врегулювання збройного конфлікту на Донбасі. До того ж «визволителі Донбасу» вже взяли за правило активно використовувати на лінії розмежування бронетехніку (а подекуди й навіть танки). Окрім того, за повідомленнями Головного управління розвідки Міністерства оборони України, окупанти достатньо жваво протягом останнього тижня поповнюють запаси матеріально-технічних засобів забезпечення.
З Росії на окуповану територію прибуло не менше 4-х ешелонів з боєприпасами, паливно-мастильними матеріалами, медикаментами, спорядженням та іншими предметами забезпечення для окупаційних військ

Загалом сьогодні можна впевнено констатувати різке загострення та ескалацію бойових дій на Сході нашої країни безпосередньо у районі АТО. У зв'язку з усім цим виникає запитання: що ж є причиною активізації окупантів, адже їхнє «начальство» у Кремлі неодноразово публічно стверджувало, що є «…безумовним прихильником мирного розв'язання збройного конфлікту на Сході України»? Чому замість виконання положень Мінських домовленостей прибічники «руского міра» регулярно і достатньо інтенсивно продовжують вправлятися у стрільбі з різноманітних систем ураження, зокрема й з тих, які вже мали б бути давно відведені за межі зони їхньої ефективної дії?

Відповісти на це запитання, на перший погляд, просто. Мовляв, вони є підступними за своєю «природою», тобто світоглядом та ідеологічними уподобаннями, які сповідують. Але навряд чи ця відповідь буде повною або здатною задовольнити прискіпливі запити широкої української громадськості. Адже ворог є ворогом, і ми завжди схильні до того, щоб наділяти його як у загальному сенсі, так і в якихось дрібницях вкрай негативними та поганими якостями. Нинішнє загострення ситуації на Донбасі не перше і, на жаль, навряд чи буде останнім. І в цьому сенсі воно також не є винятком. Загальна демонізація ворога радше підходить для пропаганди або якихось інформаційно-психологічних акцій, ніж для того, щоб прагнути дійсно розібратися у нинішній ситуації в зоні конфлікту…

Насправді відповідь на це запитання не є такою простою, як здається на перший погляд. Особливо, якщо відійти від суто району АТО і спробувати оцінити нинішнє загострення ситуації на Донбасі в загальному контексті протистояння нашої країни ворогу, особливо зважаючи на загальну воєнно-політичну ситуацію у світі й останні події на політичних та фінансово-економічних «фронтах» гібридної агресії РФ проти України.

Нагадаємо, протягом останніх 2–3 місяців процес виконання ворогуючими сторонами положень Мінських домовленостей, образно кажучи, зайшов у глухий кут. Він просто зупинився на «мертвій точці». Адже агресор продовжує «переконувати» керівництво нашої країни пристати на його умови — визнати анексію півострова Крим і «особливий статус» окупованих територій, що своєю чергою ставить під велике питання державний суверенітет нашої країни. У процесі переконування нинішній правлячий у Кремлі режим використовував і продовжує використовувати своїх маріонеток на Донбасі — то додаючи їм войовничості, то вгамовуючи її. Звісно, ніхто з керівництва нашої країни пристати на ці «пропозиції» не зможе.

Одночасно Путіну довелося вирішувати на міжнародній арені низку складних проблем, напряму пов'язаних із його агресивними устремліннями в Україні. Насамперед це стосується впливу фінансово-економічних санкцій. Адже ситуація з санкціями, які пролонговані світовим співтовариством до 1-го січня 2017-го, для нього зовсім не покращилась. Світ напряму визнав Росію винною в анексії Криму та у продовженні війни на Донбасі. Це стало цілком зрозумілим після саміту НАТО у Варшаві, де з'явився новий формат перемовин щодо врегулювання конфлікту на Донбасі, з якого була виключена Росія. Йдеться про так званий формат «5+1» — США, Франція, Німеччина, Велика Британія, Польща + Україна. У такий спосіб визнавалася, нехай і опосередковано, неспроможність російського режиму дотримуватися домовленостей. З цього моменту стало зрозуміло, що світове співтовариство від умовлянь та пропозицій «одуматися» переходить до більш жорсткого примусу та протистояння агресору.

Окрім того, путінські сподівання на те, що Україна «розвалиться під тиском внутрішніх проблем» і таким чином питання «якось вирішиться», також не виправдалося. Більше того, фінансово-економічна ситуація в самій Росії почала набувати достатньо загрозливого для правлячого режиму характеру.

Тож аби уникнути катастрофічних наслідків такого розвитку ситуації, в Кремлі був вигаданий «геніальний» хід. Там вирішили також виключити Україну з переговорного процесу, аби у такий спосіб вирішити долю нашої держави без участі її народу та керівництва. Для цього потрібно було звинуватити нашу країну в «небажанні» врегулювати конфлікт на Донбасі мирним шляхом, довести партнерам на міжнародній арені агресивну суть нинішнього керівництва України і для надійності звинуватити її в «міжнародному тероризмі». Схоже, що до того ж Путін вирішив знову застосувати свої улюблені засоби — блеф та шантаж. Саме через це російською пропагандою та спеціальними службами знову було розкручено ідею так званої «повномасштабної війни», яка нібито незабаром розпочнеться як «благородна відповідь Росії на агресивні та терористичні зазіхання України». Саме через це російський окупаційний контингент на Донбасі почав поспіхом доозброюватись і розгорнув масштабну кампанію зі збільшення обстрілів та ескалації бойових дій, одночасно готуючись до «наступу українських військ», який «ось-ось почнеться».

СВІТ НАПРЯМУ ВИЗНАВ РОСІЮ ВИННОЮ В АНЕКСІЇ КРИМУ ТА У ПРОДОВЖЕННІ ВІЙНИ НА ДОНБАСІ. ЦЕ СТАЛО ЦІЛКОМ ЗРОЗУМІЛИМ ПІСЛЯ САМІТУ НАТО У ВАРШАВІ

Нещодавні події у Криму із міфічною «українською ДРГ», значне підвищення бойової активності російських окупаційних військ на Донбасі зі збільшенням постачання їм військової техніки та предметів МТЗ, концентрація російських військ на анексованому півострові та вздовж кордону з Україною, войовнича риторика кремлівських керманичів щодо «адекватної відповіді» на вигадану ними ж терористичну загрозу з боку України — це деталі однієї, погано замаскованої, кремлівської «гри»… Її головна мета — згода міжнародного співтовариства на російську версію подій на Донбасі й у Криму.

У цьому контексті роль та місце кремлівських маріонеток на окупованих землях Донбасу чітко визначені — провокування України на «адекватну» відповідь на їхні обстріли та ескалацію бойових дій. Їм конче потрібна війна, причому — «з ініціативи» України.

Костянтин МАШОВЕЦЬ

ЗА ЛАШТУНКАМИ КРЕМЛІВСЬКОЇ ПРОВОКАЦІЇ

Багато впливових міжнародних спостерігачів і ЗМІ вважають, що Росія не надала переконливих доказів своєї версії «теракту» в Криму

На переконання експертів німецького видання Deutsche Welle, безліч невідповідностей і відвертих нісенітниць у «кримських терактах» свідчать про ймовірність кремлівської провокації, однією з цілей якої міг бути зрив Мінського переговорного процесу.

Напевно, поки що можна сказати лише те, що вся ця історія мала спричинити в Росії черговий виток мілітаристської пропагандистської кампанії.

Напередодні кримського інциденту один із російських неурядових дослідних центрів оприлюднив результати нового дослідження, які свідчать про те, що останнім часом інтерес росіян до українських подій знизився. Більше ніж на третину з 2014 року поменшало респондентів, які допускають можливість війни з Україною. Втричі за цей же час стало менше тих, хто серйозно побоюється третьої світової війни.

Кремль усі останні роки активно використовує війну як «ефективний засіб мобілізації суспільної свідомості на свою підтримку». Починаючи з російсько-грузинського конфлікту 2008 року, кожне нове загострення військового протистояння сприяло зростанню популярності керівництва Росії й особисто Путіна.

Як зазначають фахівці, боротьба із «зовнішніми ворогами» виправдовує репресії проти незгодних всередині країни. У цій ситуації суперечити владі стає небезпечно. За останніми даними соціологів, лише менше третини росіян (на 8 відсотків менше, ніж рік тому) готові завжди і всюди говорити правду про своє ставлення до політики керівництва країни. Лише трохи більше 40% респондентів вважають, що всі або більшість їхніх співгромадян кажуть оточуючим правду про своє ставлення до Путіна.

При цьому керівництву Росії й надалі не вдається досягти єдності влади і населення. Одна з головних причин — російська пропаганда кульгає на внутрішньополітичну ногу. Населення в цілому не довіряє правлячій еліті в питаннях внутрішнього життя Росії. Тільки 14% росіян вважають, що керівники країни говорять правду про становище в ній. І більше 40% опитаних впевнені, що на цю тему вищі чиновники завжди або здебільшого брешуть.

ЕКСПЕРТНА ДУМКА

Володимир Фесенко, голова правління Центру прикладних політичних досліджень «Пента», кандидат філософських наук, доцент політології:

«Провокацією у Криму Росія намагається домогтися виключення України з переговорів по Донбасу і Криму. Росія використовує цей інцидент, щоб змінити формат переговорів. У цьому цинічна тактика Росії. Хто знає, може, і для цього починався весь цей інцидент», — сказав політолог та нагадав, що 11 серпня Росія вийшла з «нормандського формату» переговорів.

Кремлю доводиться компенсувати недовіру людей до його внутрішньої політики, перемикаючи їхню увагу на реальні чи вигадані зовнішні проблеми. Для цього необхідно періодично створювати гострі інформаційні приводи типу останнього кримського інциденту.

КРЕМЛЮ ДОВОДИТЬСЯ КОМПЕНСУВАТИ НЕДОВІРУ ЛЮДЕЙ ДО ЙОГО ВНУТРІШНЬОЇ ПОЛІТИКИ, ПЕРЕМИКАЮЧИ ЇХНЮ УВАГУ НА РЕАЛЬНІ ЧИ ВИГАДАНІ ЗОВНІШНІ ПРОБЛЕМИ

Проте існує досить помітна опозиційна меншість, що не піддається путінській пропаганді і не приховує цього (10–15% за даними опитувань). Вона активна в соціальних мережах і готова за нагоди вийти на вулиці. Невипадково інтернет-опитування дають зовсім інші результати, ніж стандартні соціологічні дослідження. Так, три чверті тих, хто проголосував на сайті «Ехо Москви» вважають, що Росія просто «вигадала загрозу з боку України».

Напевно, у Кремлі добре розуміють, що коли марширують солдати і навіть кілька з них не підкоряються командам, порушується весь стрій. Для мобілізаційної свідомості небезпечні будь-які острівці вільнодумства. У Росії такі віддушини поки що існують. І є шанс, що разом із зростанням активної інтернет-аудиторії вони будуть розширюватися, заважаючи владі повністю підпорядкувати собі суспільство.

Підготував Вадим КОВАЛЬОВ

ПОПЕРЕДУ У РФ — РОКИ БІДНОСТІ

Наслідком подвійного шоку на тлі санкцій і низьких світових цін на нафту для Росії стала рецесія. Експерти зазначають, що економічний підйом у цій країні в найближчій перспективі не передбачається

Чимало міжнародних експертів стверджують, що Росія практично не може більше приховувати поганий стан своєї економіки. Позитивних зрушень немає, дефіцит бюджету збільшується, і поки ціни на нафту не зростатимуть, поліпшення в російській економіці не настане.

Фахівці австрійського видання WirtschaftsBlatt переконані, що Росія насилу впоралася з шоком, пов'язаним із санкціями і падінням цін на нафту — тільки 2015 року доходи РФ від експорту «чорного золота» знизилися на 30 мільярдів євро, попри рекордний обсяг видобутку. Отже, статистичне відомство Росстат не дає сприятливої для політиків інформації, хоча у Росії наближаються парламентські вибори, а на наступний рік заплановані й вибори президента. Проте девальвація рубля і висока інфляція негативно впливають на купівельну спроможність пересічних росіян.

Поки ж російська економіка продовжує спад. Зовнішнім шоком для Росії може стати чергове падіння цін на нафту, адже експорт газу і нафти становить 59% всього обсягу експорту, державний бюджет на 51% фінансується за рахунок доходів нафтогазового сектору. До внутрішніх ризиків аналітики відносять збільшення витрат і передвиборні обіцянки напередодні виборів 2018 року.

Тим часом російське керівництво починає «розкривати» резерви. Відповідно до проекту бюджету на період з 2017 по 2019 роки планується використовувати кошти Національного резервного фонду. Згідно з даними агентства Reuters, його обсяг у перерахунку становить 15,3 мільярда доларів. До того ж передбачається взяти кошти з другої державної «скарбнички» — Фонду національного добробуту. Одночасно Росія планує заморозити свої витрати і в надії на швидкий дохід продати найцінніше майно. Зокрема йдеться про частки державних нафтових концернів, алмазодобувної компанії тощо. За відомостями інсайдерів, за рахунок масштабної приватизації влада хоче отримати 9 мільярдів євро.

Проте економіка Росії скочується вниз ось уже 18 місяців поспіль. З початку 2014 року Кремль був зосереджений виключно на зовнішній політиці. Але внутрішні проблеми в економіці ставлять його перед болючим вибором: поступитися вимогам ринку або захистити свою систему.

«Путін впевнено приймає політичні та геополітичні рішення, однак він відкладає ухвалення економічних рішень, тому що для нього вони складніші, — зазначив Євген Ясін, колишній міністр економіки РФ. — Необхідні серйозні, рішучі заходи для того, щоб вийти з нинішньої стагнації. Однак у мене таке відчуття, що президент до них не готовий».

Кремлівські чиновники визнають, що поки на обрії немає ніяких ознак, які могли б сприяти відновленню економічного зростання, якщо не брати до уваги стрибка цін на нафту, який пророкують нечисленні експерти.

Триваюча стагнація також є загрозою для геополітичних амбіцій Путіна, оскільки дедалі менше залишається коштів на масштабне нарощування озброєнь.

У СВІТІ ВЖЕ ТРИВАЮТЬ «ГАРЯЧІ» ТА «ХОЛОДНІ» КІБЕРВІЙНИ

Військово-кібернетичні операції є реальністю щонайменше останнього десятиліття

Кібервійни відіграватимуть дедалі відчутнішу роль у подальшому військовому будівництві не лише країн-лідерів, а й навіть держав, дуже далеких від будь-якої гегемонії у світі. Про український сегмент глобального кіберпротистояння докладно розповімо в наступних публікаціях. А от у свіжому числі «НА» читачеві пропонуємо огляд кібернетичних підрозділів та операцій, проведених ними в різних країнах

США МАЮТЬ НЕПЕРЕВЕРШЕНУ ТЕХНОЛОГІЧНУ ПЕРЕВАГУ

Найбільш вражаючих успіхів у створенні кібервійськ цілком прогнозовано досягли США, чия модель національного багатокомпонентного «кберщита» є зразком для багатьох країн завдяки її ефективності, але недосяжна через захмарну вартість. Військово-кібернетичні операції для Вашингтона стають дедалі важливішою частиною національної стратегії безпеки.

За оборонний сектор згаданого «кіберщита» відповідає потужне Кібернетичне командування США (USCYBERCOM) як складова американського Стратегічного командування. Його відповідні керівні підрозділи існують у Сухопутних військах, військовій розвідці, ВМФ, 24-й повітряній армії та корпусі морської піхоти. Штаб-квартира цього органу розташована на території військової бази Форт-Мід, що в штаті Меріленд. Основні завдання структури — централізоване проведення операцій кібервійни, управління і захист комп'ютерних мереж Пентагону, здобуття переваги у віртуальному просторі, експертиза кіберпотенціалу галузей оборонного відомства тощо. У листопаді 2016-го виповниться десять років з моменту створення першої компоненти USCYBERCOM — кіберкомандування ВПС США. Але воно проіснувало трохи більше двох років, після чого в країні вирішили переформатувати підрозділ у значно потужнішу структуру, здатну проводити як наступальні, так і оборонні операції. Відбулося злиття існуючих глобальних мережевих операцій, Об'єднаного командування мережевої війни й Агенції військових інформаційних систем. Нинішніх параметрів оперативної готовності Кіберкомандування США (як координатор та інтегратор операцій кіберпідрозділів) досягло наприкінці 2010-го.

А у квітні 2016 року міністр оборони США Ештон Картер дав Кіберкомандуванню Пентагону перше бойове завдання: атакувати Ісламську державу, аби зруйнувати канали управління її військами, вербувальну систему й шляхи фінансування радикалів. Операції передувала доволі успішна дебютна робота нещодавно створеного Розвідувального центру кібероперацій (CWIC). Для цього його фахівці проникли у комп'ютерні мережі ісламістів. Приміром, у них відкрилася змога від імені лідерів ІДІЛ наказувати бойовикам іти в райони, найсприятливіші для ударів американських безпілотників або відправляти електронні грошові перекази на несправжні адреси.

Проте USCYBERCOM стрімко розвивається. Із теперішнього штату з 6 тисяч діючих військових і декількох тисяч резервістів (IT-фахівців) під орудою генерала Кейта Александера, ця структура незабаром перетвориться на 30-тисячний армійський підрозділ кіберсолдатів, що перейде під оперативне «крило» федеральної Агенції національної безпеки США. Ніні, за даними американського Кіберкомандування, найчастіше їм доводиться ліквідовувати загрози, що виходять від Китаю, Росії, Ірану й Північної Кореї.

РОСІЯ ТА КИТАЙ — НАЙБІЛЬШЕ АТАКУЮТЬ

Як не дивно, попри відому технологічну відсталість від США, лідерами у веденні кібервійни на сьогодні є Китай і Росія. Остання вкладає шалені кошти як у збір інформації у глобальній мережі, так і в організацію масованих атак на інші країни. Приміром, Пентагон щодня протидіє сотням тисяч атак хакерів, і значна їхня частина здійснюється з сайтів у РФ. Про кібервійну щодо України годі й казати: її наступ ми відчуваємо щоразу, як відкриваємо стрічку новин. У 2013-му російське міноборони заявило про створення (радше офіційно зізналося в наявності) власних кібервійськ, названих військами інформаційних операцій. Кремль визнав: розробка структури кібернетичного й інформаційного протиборства тривала кілька років. А почалося все з формування так званих наукових рот. Оборонне відомство розробило ефективний механізм залучення до роботи талановитої молоді з провідних вишів країни. Нині підрозділи кібервійськ РФ у всіх військових округах і на флотах укомплектовують математиками, програмістами, інженерами, криптографами, зв'язківцями, фахівцями РЕБ, перекладачами.

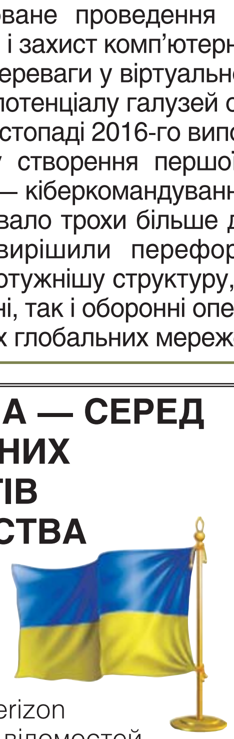
Потужну частину військ інформаційних операцій Росія торік розгорнула в окупованому Криму. Міністр оборони Росії Сергій Шойгу зауважив, що цей підрозділ руйнуватиме інформаційні мережі імовірного противника (читай — України) та перешкоджатиме функціонуванню його системи управління військами. А днями з'явилася новина, що РФ планує значно збільшити витрати на розробку кібернетичних засобів наступального характеру, зокрема кіберзброї, руйнівний ефект від якої можна порівняти із ядерним нападом. Є навіть дані про приблизний кошторис таких розробок — він щороку становитиме 200–250 млн доларів.

Не пасе задніх і Китай. Причому його кіберщупальця більше нишпорять у комерційній та фінансовій царинах, щоправда, об'єктам такої «уваги» від того не легше. Лише за приблизними розрахунками, збиток американських компаній від китайського економічного шпіонажу оцінюють у понад 300 млрд доларів! У світі вже навіть придумали цьому феномену назву — «холодна кібервійна».

Примітно, що офіційно Китай створив свої кібервійська на три роки раніше за Росію і майже синхронно із США. Відповідна структура має шифр «61398», у її складі приблизно 2 тисячі фахівців, готових атакувати комп'ютерні мережі противника. Додатково також використовують і групи хакерів, найбільша з яких — так званий Альянс червоних хакерів із щонайменше 80 тис. фахівців цієї справи. Причому до гільдії «червоних» входять хакери не тільки з КНР, а й з китайської діаспори в усьому світі. Альянс тісно взаємодіє з 3-м і 4-м управліннями Генштабу Народно-визвольної армії Китаю. Так, перебіжчик з китайських спецслужб, який здався владі Бельгії, повідомив: промислове шпигунство в ЄС ведуть сотні агентів КНР, а колишній китайський дипломат Чень Юнлінь сказав, що в Австралії китайських агентів близько тисячі. Китай розширив можливості ведення кібервійни, купуючи іноземні системи космічного моніторингу і збору розвідданих, антирадари, інфрачервоні приманки й генератори хибних цілей, удосконалюючи військові інформаційні мережі.

Геннадій КАРПЮК

УКРАЇНА — СЕРЕД ГОЛОВНИХ ОБ'ЄКТІВ ХАКЕРСТВА

Згідно з даними американської компанії Verizon (на основі відомостей міжнародних партнерів, секретної служби США й Агенції нацбезпеки), за останні два роки найчастіше жертвами шпигунських кібератак ставали Україна і США.

ЄВРОПА — СТАБІЛЬНІСТЬ НА КРИТИЧНІЙ МЕЖІ

ВЕЛИКОБРИТАНІЯ. 2012-го фахівці знаної розвідслужби МІ6 зламали сайт Аль-Каїди й замінили на ньому інструкцію з виготовлення саморобної бомби рецептом приготування кексів. Жарт, напевно, радикальні ісламісти оцінили на свій манір. З огляду на те, що коять їхні емісари в Європі, в них із почуттям гумору неабиякі проблеми.

2013 року низка фінустанов Лондона провела в кіберпросторі військові ігри, розроблені за аналогією з грою Waking Shark-2 для відпрацювання дій у разі масової кібератаки проти банків. До речі, такі ж маневри під назвою Quantum Dawn-2 провів і осередок американського капіталу Уолл-стрит.

Віднедавна на базі британського Центру урядового зв'язку розпочалася робота зі створення кібервійськ.

ФРН. Три роки тому Німеччина заявила про наявність підрозділу кібероперацій чисельністю близько 60 осіб. Крім цього, федеральна розвідувальна служба країни (BND) оголосила про набір 130 фахівців для роботи в Національному центрі кібербезпеки. Очільник BND Герхард Шиндлер повідомив: його відомство щодня реєструє до п'яти кібератак на комп'ютерні системи держорганів. Ймовірно, вони здебільшого йдуть із Китаю. Він припускає, що викрадену інформацію можуть використати для диверсій щодо виробників зброї, телекомунікаційних компаній, уряду і оборонного відомства. Цьогоріч розвідслужбі надали додатковий бюджет — 100 млн євро на розширення спроможності стеження за кіберпростором від попередніх 5 до нинішніх 20% загального обсягу інтернет-трафіку.

ІЗРАЇЛЬ: $500 МІЛЬЙОНІВ НА КІБЕРОБОРОНУ

У цій перманентно воюючій країні ведення операцій у кіберпросторі делеговано «підрозділ 8200» армії Ізраїлю, що входить до структури військової розвідки. У ньому кілька тисяч особового складу, і нарощення потужності триває. Цьому мають сприяти спеціально виділені 500 млн доларів. Експерт з питань кібервійни в Ізраїлі генерал-майор Ісаак Бен Ісраель зауважив: готовність його країни до військових дій у кіберпросторі (як в обороні, так і наступі) покладена в основу плану розбудови національного сектору безпеки.

25 РОКІВ РОЗБУДОВИ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ,

ЗАКАРБОВАНИХ У ГАЗЕТНИХ РЯДКАХ «НАРОДНОЇ АРМІЇ»

1998 рік: замість військових округів створили оперативні командування

Міністр оборони України Олександр Кузьмук спілкується з військовослужбовцями у наметовій їдальні

Відстежуючи за газетними публікаціями хід розбудови та розвитку національної армії, дійшов висновку, що кожен рік мав свої гасла, пріоритети, здобутки й нереалізовані плани. Не став винятком і 1998-й. Його гасло газета «Народна армія» оприлюднила в номері за 5 січня 1998 року, навівши слова Міністра оборони України генерал-полковника Олександра Кузьмука з його виступу на розширеному засіданні колегії військового відомства. Зокрема, він сказав: «Ми не тільки витримали і зберегли бойовий потенціал, а й заклали добрий фундамент для подальшого нарощування бойової готовності та боєздатності військ і сил». А щодо конкретних завдань на 1998 рік, то Міністр оборони України виклав їх у виступі на шпальтах газети за 13 січня, в якому підвів підсумки роботи за рік виконання Державної програми будівництва та розвитку Збройних Сил України на період до 2005 року.

Визначаючи основні завдання на 1998 рік, генерал-полковник Олександр Кузьмук наголосив на важливості продовження оптимізації організаційно-штатної структури органів управління, вдосконаленні системи управління військами. Зокрема, він зазначив, що система військово-адміністративного устрою у формі військових округів віджила своє. Створення оперативних командувань (ОК) — це якісно нове у воєнному мистецтві Збройних Сил України. Вони призначені для виконання оперативних, мобілізаційних завдань і завдань територіальної оборони у встановлених для них межах. Ці нові органи управління будуть також займатися технічним, тиловим та іншими видами забезпечення військ (сил), що знаходяться на їхній території, незалежно від підпорядкування.

Висвітлення досвіду, практики та проблем створення оперативних командувань стало однією з головних тем публікацій «Народної армії» на той період. Так, 24 січня 1998 року була надрукована аналітична стаття першого заступника Міністра оборони України, начальника Генерального штабу Збройних Сил генерал-полковника Олександра Затинайка та начальника Головного оперативного управління, заступника начальника Генерального штабу Збройних Сил України генерал-лейтенанта Миколи Пальчука під назвою «Удосконалення системи управління Збройними Силами України: проблеми та шляхи вирішення». Її автори зазначили, що створення ОК та чітке визначення їх статусу, функцій і завдань повністю знімає питання, хто відповідає за оборону, підготовку до оборони та результати воєнних дій на суші, в повітрі й навіть у морській зоні, що межує з узбережжям. Відповідь одна — командувач військами ОК. У післямові до цієї статті редакція «Народної армії» надрукувала пропозицію керівництва Міністерства оборони щодо відкриття на шпальтах газети постійної рубрики з висвітлення актуальних питань будівництва та підготовки Збройних Сил України. Військові журналісти центрального друкованого видання Міноборони оперативно відгукнулися на цю пропозицію. Так, уже 28 січня 1998 року під рубрикою «Будівництво Збройних Сил» було надруковано матеріал під назвою «На старті».У ньому розповідалося про досвід удосконалення бойової підготовки і виховання воїнів кращої у військах протиповітряної оборони зенітно-ракетної бази, якою командував підполковник Юрій Лазаренко. Як продовження цієї теми — серія публікацій під однією назвою «Навчаємося реальному бою», які були надруковані на шпальтах газети. У них ішла мова про те, як вперше в Україні зенітники-ракетники на полігоні виконали бойові пуски з комплексів С-300, С-125 та С-75 по надводних цілях. За їхніми діями спостерігав Президент України Леонід Кучма. Ці експериментальні на-

СТВОРЕННЯ ОПЕРАТИВНИХ КОМАНДУВАНЬ — ЦЕ ЯКІСНО НОВЕ У ВОЄННОМУ МИСТЕЦТВІ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ

вчання засвідчили, що відтепер війська ППО у разі потреби спроможні підтримати вогнем як Сухопутні війська, так і ВМС ЗС України. Це був наочний приклад ефективності створення ОК. А вже 7 лютого «Народна армія» надрукувала указ Президента України про призначення генерал-полковника Володимира Шкідченка командувачем військ Південного оперативного командування; генерал-полковника Петра Шуляка — командувачем військ Західного оперативного командування; генерал-полковника Віктора Колотова — командувачем військ Північного оперативного командування. Таким чином, на той час така структура, як військовий округ, відійшла в минуле.

ЩО ПООБІЦЯВ ГЛАВА УРЯДУ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦЯМ У ДІВИЧКАХ

Світова економічна криза докотилася й до України і позначилася на рівні життя її громадян. Скрутні часи переживали і військовослужбовці національного війська. Не вистачало коштів на докорінне проведення реформ, розв'язання соціально-побутових проблем людей у погонах. Тому кожен з них очікував від керівництва держави запровадження таких заходів, які призвели б до покращення умов служби і життя. Ось чому газета «Народна армія» кілька публікацій присвятила робочій поїздці прем'єр-міністра України Валерія Пустовойтенка в кінці лютого 1998 року на державний полігон Ракетних військ та артилерії ЗС України і до навчальної артилерійської бригади, які дислокувалися в смт Дівички Київської області... Високопосадовець ознайомився з умовами служби та життя воїнів гарнізону. Зустрівшись із офіцерами й прапорщиками, він поінформував їх про економічний та фінансовий стан у країні, роботу уряду щодо виведення держави з кризи, вжиті заходи у ліквідації заборгованості по зарплатах та соціальних виплатах. Зокрема, керівник уряду сказав: «Держава робить усе можливе, аби на захисниках Вітчизни якомога менше позначався той важкий стан, у якому перебуває Україна. Питання ліквідації заборгованості грошового забезпечення військовослужбовців, платні вчителів та інших працівників державних сфер можна розв'язати тільки комплексно. Цю проблему уряд розглядає як стратегічне завдання». На підтвердження сказаного Валерій Пустовойтенко навів такий приклад: з п'яти мільйонів гривень, що надійшли в держбюджет, три мільйони було перераховано на потреби армії.

Після зустрічі з прем'єр-міністром України у військовослужбовців, жителів гарнізону, з'явилася реальна надія на те, що в Дівичках буде власна хлібопекарня, відкриється міжміський переговорний пункт, відновиться нормальне транспортне сполучення, поліпшиться медичне обслуговування членів їхніх сімей. Було вирішене питання виплати зарплати вчителям місцевої школи.

ВАГОМИЙ УРОЖАЙ НА РАТНІЙ НИВІ ПІД НАЗВОЮ «ОСІНЬ-98»

На території України вперше відбулися широкомасштабні командно-штабні навчання з реальним застосуванням військ під назвою «Осінь-98», які тривали 17 діб. До них було залучено 25 тисяч військовослужбовців та тисячу одиниць техніки. Проводилися маневри на значній території. Так, у Криму пройшли бригадні тактичні навчання з бойовою стрільбою, реальними пусками ракет сил протиповітряної оборони. А завершалися вони 30 жовтня на Гончарівському загальновійськовому полігоні, де пройшли полкові тактичні навчання з бойовою стрільбою.

Підбиваючи підсумки навчань, Міністр оборони України Олександр Кузьмук сказав, що професійна підготовка особового складу порівняно з минулими роками значно зросла. Почнеться планування оперативної та бойової підготовки на наступний, 1999 навчальний рік, при цьому будуть враховані як досягнення, так і недоліки. Окрім того, вже через два тижні особовий склад буде звітувати про свій професійний вишкіл на осінній перевірці.

Відбулася пам'ятна подія і в редакції газети «Народна армія». З нагоди виходу 1500-го її номера підготували спеціальний випуск, частину накладу якого презентували депутатам Верховної Ради України. Це була така своєрідна подяка їм за те, що народні обранці надали газеті статус центрального друкованого органу Міністерства оборони України.

Наступна наша розповідь буде присвячена реформуванню та розвитку Збройних Сил України в 1999 році.

Володимир ЧІКАЛІН

ДЕНЬ НЕЗАЛЕЖНОСТІ ЗУСТРІНУ В РАЙОНІ АТО З «ДІАЛОГАМИ ДОБРА»

Сьогоднішнім гостем «Народної армії» став епатажний та екстравагантний український співак EL Кравчук. Артист розповів про музичну і театральну кар'єри та про поїздки в район АТО

El Кравчук відвідує українських військових в районі АТО

— Андрію (справжнє ім'я артиста. — Авт.), ви — з родини військових. Ваш батько був військовим ученим. Чому не продовжили династію, а вирішили стати співаком?

— Військову династію продовжив мій старший брат, який дослужився до звання підполковника. Як молодший син я мав більше вибору, а батьки з дитинства почали розвивати мої творчі здібності. Також мені, на відміну від брата, краще давалися гуманітарні науки, ніж технічні, а батько саме був кандидатом технічних наук.

— Вам довелося переїхати з Литви до України. Різні люди, звичаї, менталітет. Як відбулось перше знайомство з Україною?

— Коли мій батько отримав нове місце служби у Київському вищому інженерному радіотехнічному училищі ППО, то ми поступово почали переїжджати з Литви до України. Тоді цей переїзд для мене був не надто помітним. Але згодом батька відправили служити до Сирії, звідки ми знову повернулися в Україну. Більш усвідомлено я пам'ятаю переїзд із сирійського військового містечка Алеппо до Києва. Коли я остаточно повернувся в столицю України, тоді й почав її заново для себе відкривати, особливо центр міста. Київ для мене став рідним.

— Як з'явився ваш творчий псевдонім?

— Я вигадав цей псевдонім завдяки своєму дитячому прізвиську. Пам'ятаю, колись був дуже популярним фільм «Пригоди Електроніка», де один із героїв — робот, який співав пісню про качелі. Коли я її виконував, мені здавалося, що я був схожий на героя фільму. А друзі у дворі почали мене називати Ель, Елік, Електронік. Коли настав час вигадати псевдонім, мій друг Євген Ступка запропонував використати прізвисько Ель. Так і з'явився Електронний Кравчук.

— Відомо, що у вас три вищі освіти. Чи допомагає це у творчості?

— Безпосередньо у творчості це не допомагає. Але набуті знання є важливими для спілкування з людьми. Я вважаю, якщо обираєш професію музиканта та співака, дуже важливо мати вищу освітню базу.

— У вашому репертуарі є пісня «Війна завжди війна», яка актуальна й у наш час. Як вона була написана?

— Ця пісня — відгук на події 1997 року, коли йшла війна в Югославії і бомбардували Белград. Там є рядки: «Війна завжди війна. Горять мости, горять хрести, мене чека труна… На жаль ніхто не зна, як близько вже стіна, ніхто біди не пам'ята».

Минуло вже 19 років, а ніхто так і не зрозумів, що стіна вже близько, а допускати цього ми не маємо права. Також у моєму репертуарі є пісня «Навіщо холодіє кров гаряча». І зараз я працюю в студії над її сьогоднішньою версією. В ній є такі слова: «Навіщо холодіє кров гаряча, навіщо смерть приходить знов невдячна, навіщо платиш за любов своїм життям». Я хочу присвятити цю пісню усім героям, які захищають Україну.

— Чи воює хтось із ваших друзів зараз на Сході України?

— Декілька моїх знайомих зараз беруть участь в антитерористичній операції. Нещодавно я їх відвідав під час виступу в Попасній. Два роки тому це місто було звільнене від бандоформувань. Також пригадую випадок, коли приїхав в окопи до військових, і мене пригостили стравою із м'яса зайця, якого зловили на розтяжці. Це були чудові емоції.

— Як ви допомагаєте військовим?

— Декілька разів я виступав у військовому госпіталі в Києві, але вважаю, що такі виступи там не завжди є доречними, адже у військових відбувається процес реабілітації, одужання, й не завжди гучна музика корисна. А от на Сході концерти для військових та місцевих важливі, оскільки допомагають їм трохи розслабитися.

— Серед вашої дискографії є один незвичайний диск — ви переспівуєте найвідоміші пісні видатного співака XX століття Олександра Вертинського. Як виникла така ідея?

— Насамперед це обумовлено самим містом Києвом. Адже Олександр Вертинський як артист сформувався саме в нашому місті. Колись моя викладачка запропонувала мені заспівати «Танго» Олександра Вертинського. Згодом мені стало цікаво, як звучатимуть твори цього видатного співака на сучасний манер, через 100 років після створення. Глядачам сподобався такий експеримент, а з програмою «Танго Вертинського» я об'їздив багато міст не лише в Україні, а й за кордоном.

— У вашій естрадній творчості була перерва, коли ви займалися театральною кар'єрою. Це був поклик душі чи бажання знайти себе?

— Передусім це був азарт та пошук себе. Коли режисер Андрій Жолдик запропонував мені зіграти роль у спектаклі «Гамлет», я відразу погодився, бо такий шанс випадає не кожному артисту. Також це була можливість представити український спектакль на світових сценах.

МОЯ МІСІЯ В ЗОНІ АТО ПОЛЯГАЄ В ТОМУ, ЩОБ ЗБЛИЗИТИ МІСЦЕВЕ НАСЕЛЕННЯ ТА ВІЙСЬКОВИХ

— Як плануєте провести День незалежності?

— У зоні АТО. 23 серпня до Дня незалежності в Попасній збираюся виступити зі своїм проектом «Діалоги добра». Вважаю, що моя артистична місія в зоні АТО полягає в тому, щоб зблизити місцеве населення та військових. Треба їх знайомити, треба пояснювати місцевим, хто їх захищає. Оскільки військово-цивільна адміністрація Попасної завжди йде назустріч, то саме на концертах це можливо зробити, бо в інший час військові оберігають наш спокій на передовій і роблять усе, щоб у містах жителі могли спокійно та безпечно жити.

— Ваші побажання українським військовим.

— Бажаю берегти своє життя і товаришів, захищати нашу Україну та вірити, що добро здолає зло. І головне — пам'ятати, що є люди, які безмежно вам вдячні і чекають на повернення своїх героїв.

Бесіду вела Олена КРУГЛЄНЯ

ВІТАЄМО

23 серпня 2016 року відзначає своє 80-річчя перший начальник медичної служби ЗС України, голова ради ветеранів Української військово-медичної академії, заслужений лікар України генерал-майор медичної служби у відставці

ЦИГАНОК Георгій Васильович

Керівництво Військово-медичного департаменту Міністерства оборони України, командування Національного військово-медичного клінічного центру «ГВКГ» та Української військово-медичної академії щиро вітає вас з ювілеєм!

Прожиті роки — це приклад надзвичайно відповідального ставлення до обраної професії військового лікаря.

За вашими плечима — бойова доля офіцера — керівника медичної служби під час війни в Афганістані, участь у ліквідації аварії на Чорнобильській АЕС, створення військово-медичної служби Збройних Сил незалежної України.

Це символічно, що ваш день народження співпадає з Днем Державного прапора України, які ви як патріот присвятили останні 25 років життя, допомагаючи вихованню майбутніх військових лікарів.

Слава та повага вам за бездоганну службу та працю в царині охорони здоров'я людини, за мудрість та людяність до підлеглих, за активну громадську позицію патріота України!

Вітаючи з ювілеєм, щиро бажаємо вам щастя, здоров'я, добробуту в родині та подальших успіхів на благо України та нашого народу!

Квартирно-експлуатаційний відділ м. Львова оголошує конкурсний відбір суб'єктів оціночної діяльності майна, що знаходиться на балансі Навчально-спортивної бази літніх видів спорту Міністерства оборони України для визначення ринкової вартості для продовження договору оренди для розміщення комунального позашкільного навчального закладу:

№ пп	Опис об'єкта оцінювання	Площа, кв.м	Адреса об'єкта оцінювання	Запланована дата оцінки
1	Частина технічного майданчика площею 29,53 кв. м, що прилягає до буд. стадіону інв. № 56 військового містечка №199	63,53	м. Львів, вул. Клепарівська, 39А	31.08.2016
2	Частина освітлюваної вишки стадіону площею 34,0 кв. м, що прилягає до буд. стадіону інв. № 56 військового містечка №199			

Назва і місце розташування органу, що проводить конкурс: квартирно-експлуатаційний відділ м. Львова, адреса: 79007, м. Львів, вул. Батуринська,2

Основні умови конкурсу: у конкурсі беруть участь суб'єкти оціночної діяльності, які отримали сертифікат суб'єкта оціночної діяльності, мають чинне кваліфікаційне свідоцтво оцінювача за відповідними напрямами оцінювання майна та спеціалізаціями у межах таких напрямів, мають свідоцтво про включення інформації про оцінювача до Державного реєстру оцінювачів та суб'єктів оціночної діяльності та у визначений надали необхідні документи.

Кінцевий термін прийому документів на конкурс: конкурсні пропозиції подаються в окремому конверті з написом «На конкурс», запечатаному печаткою учасника конкурсу. Кінцевий термін прийняття документів на конкурс — за 4 робочі дні до оголошеної дати проведення конкурсу (включно). **Конкурс буде проведено о 10:00 через 14 календарних днів після публікації повідомлення в газеті** в КЕВ м. Львова за адресою: 79007, м.Львів, вул. Батуринська,2

Телефон для довідок: (067) 303-27-24.

Для участі в конкурсі учасник подає на розгляд конкурсної комісії такі документи:

1. Копії документів, що подаються у складі конкурсної документації, завіряються позначкою «Згідно з оригіналом» із зазначенням назви посади, ініціалів та прізвища особи, яка завіряє копію, її особистого підпису, дати завірення копії, засвідченої печаткою (за наявності).

2. Документація подається в запечатаному конверті з описом документів, що в ньому містяться, та включає: заяву про участь у конкурсному відборі суб'єктів оціночної діяльності за встановленою формою; копії установчих документів суб'єкта оціночної діяльності (для юридичних осіб); копії кваліфікаційних свідоцтв оцінювача; копію сертифіката суб'єкта оціночної діяльності; копію свідоцтва про включення інформації про оцінювача до Державного реєстру оцінювачів та суб'єктів оціночної діяльності; конкурсну пропозицію.

3. Конкурсна пропозиція подається в окремо запечатаному конверті з позначкою «Конкурсна пропозиція» і має містити пропозиції щодо ціни виконання робіт, калькуляції витрат, пов'язаних з виконанням робіт, а також строк виконання робіт.

***

ІНФОРМАЦІЯ КЕВ м. Житомир про підсумки конкурсу з відбору суб'єктів оціночної діяльності, які залучатимуться до проведення незалежного оцінювання нерухомого військового майна, що відбувся 12.08.2016 р.

Відповідно до розділу III Положення про конкурсний відбір суб'єктів оціночної діяльності у випадках оренди нерухомого військового майна, затвердженого Наказом Міністра оборони України від 06.04.2015 р. № 156 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 11.06.2015 р. за № 699/27144, конкурсною комісією прийнято рішення: **Приватне підприємство «Експерт-Сервіс-Консалт»** — переможець конкурсу з відбору суб'єктів оціночної діяльності, який буде залучений до проведення незалежного оцінювання з метою визначення ринкової вартості для розрахунку орендної плати при **укладанні договору оренди нерухомого військового майна, що перебуває на балансі КЕВ м. Житомир, а саме:**

— частини нежитлових приміщень у будівлі інв. №27 (ГБО) площею 4,0 м2, за адресою: Житомирська область, м. Бердичів, вул. Будьонного,17, військове містечко № 1.

***

Національний університет оборони України імені Івана Черняховського оголошує конкурс на заміщення вакантних посад:

1. Начальник кафедри морально-психологічного забезпечення діяльності військ (сил) гуманітарного інституту, ШПК «полковник», посадовий оклад — 1720–1845 грн.

Кваліфікаційні вимоги: ступінь вищої освіти «магістр», оперативно-тактичний рівень військової освіти та досвід учасника бойових дій або досвід служби у військах (силах) на посадах оперативно-тактичного рівня не менше 5 років та науковий (освітньо-науковий) ступінь, вчене звання професора (доцента, старшого наукового співробітника, старшого дослідника), або стаж науково-педагогічної (наукової) діяльності не менше п'яти років та науковий (освітньо-науковий) ступінь, вчене звання професора (доцента, старшого наукового співробітника, старшого дослідника).

2. Доцент кафедри морально-психологічного забезпечення діяльності військ (сил) гуманітарного інституту, ШПК «полковник», посадовий оклад — 1460–1560 грн (2 посади).

3. Доцент кафедри суспільних наук гуманітарного інституту, ШПК «полковник», посадовий оклад — 1460–1560 грн.

Кваліфікаційні вимоги: ступінь вищої освіти «магістр», оперативно-тактичний рівень військової освіти та досвід учасника бойових дій або досвід служби у військах (силах) на посадах оперативно-тактичного рівня не менше 3 років та науковий (освітньо-науковий) ступінь, або стаж науково-педагогічної (наукової) діяльності не менше 5 років та науковий (освітньо-науковий) ступінь.

4. Старший викладач кафедри Повітряних Сил інституту авіації та протиповітряної оборони, ШПК «полковник», посадовий оклад — 1390–1480 грн.

5. Старший викладач кафедри радіотехнічних та спеціальних військ інституту авіації та протиповітряної оборони, ШПК «полковник», посадовий оклад — 1390–1480 грн.

6. Старший викладач кафедри оперативного та бойового забезпечення інституту оперативного забезпечення та логістики, ШПК «полковник», посадовий оклад — 1390–1480 грн.

7. Старший викладач кафедри економіки та фінансового забезпечення інституту оперативного забезпечення та логістики, ШПК «полковник», посадовий оклад — 1390–1480 грн.

8. Старший викладач кафедри морально-психологічного забезпечення діяльності військ (сил) гуманітарного інституту, ШПК «полковник», посадовий оклад — 1390–1480 грн. (2 посади)

9. Старший викладач кафедри зв'язку та автоматизованих систем управління інституту інформаційних технологій, ШПК «полковник», посадовий оклад — 1390–1480 грн.

10. Старший викладач кафедри фізичного виховання, спеціальної фізичної підготовки і спорту навчально-наукового центру фізичної підготовки та спортивно-оздоровчих технологій, ШПК «полковник», посадовий оклад — 1390–1480 грн.

Кваліфікаційні вимоги: ступінь вищої освіти «магістр», оперативно-тактичний рівень військової освіти та досвід учасника бойових дій або досвід служби у військах (силах) на посадах оперативно-тактичного рівня не менше двох років, або стаж наукової, науково-педагогічної діяльності не менше 2 років та досвід служби у військах (силах) на посадах оперативно-тактичного рівня.

11. Викладач кафедри Сухопутних військ командно-штабного інституту застосування військ (сил), ШПК «полковник», посадовий оклад — 1195–1310 грн.

12. Викладач кафедри правового забезпечення гуманітарного інституту, ШПК «підполковник юстиції», посадовий оклад — 1195–1310 грн.

13. Викладач кафедри іноземних мов навчально-наукового центру іноземних мов, ШПК «підполковник», посадовий оклад — 1195–1310 грн.

Кваліфікаційні вимоги: ступінь вищої освіти «магістр», оперативно-тактичний рівень військової освіти та досвід учасника бойових дій або досвід служби у військах (силах) на посадах оперативно-тактичного рівня, або стаж наукової, науково-педагогічної діяльності та досвід служби у військах (силах) на посадах оперативно-тактичного рівня.

14. Начальник науково-дослідної лабораторії (проблем морально-психологічного забезпечення діяльності військ (сил)) кафедри морально-психологічного забезпечення діяльності військ (сил) гуманітарного інституту, ШПК «полковник», посадовий оклад — 1440–1540 грн.

Кваліфікаційні вимоги: ступінь вищої освіти «магістр»; оперативно-тактичний рівень військової освіти; науковий (освітньо-науковий) ступінь за профілем діяльності; досвід організації науково-дослідної роботи у відповідній галузі знань.

15. Головний науковий співробітник наукового відділу організації підготовки та атестації науково-педагогічних кадрів науково-методичного центру організації наукової та науково-технічної діяльності, ШПК «полковник», посадовий оклад — 1540–1680 грн.

Кваліфікаційні вимоги: ступінь вищої освіти «магістр»; оперативно-тактичний рівень військової освіти; науковий (освітньо-науковий) ступінь за профілем діяльності та досвід організації науково-дослідної роботи у відповідній галузі знань.

16. Старший науковий співробітник науково-дослідної лабораторії (проблем розвитку бойового застосування ракетних військ і артилерії) кафедри ракетних військ і артилерії командно-штабного інституту застосування військ (сил), ШПК «підполковник», посадовий оклад — 1380–1460 грн.

17. Старший науковий співробітник науково-дослідної лабораторії (проблем розвитку, підготовки та застосування високомобільних десантних військ і сил спеціальних операцій) кафедри високомобільних десантних військ і сил спеціальних операцій командно-штабного інституту застосування військ (сил), ШПК «підполковник», посадовий оклад — 1380–1460 грн.

18. Старший науковий співробітник науково-дослідної лабораторії (проблем морально-психологічного забезпечення діяльності військ (сил)) кафедри морально-психологічного забезпечення діяльності військ (сил) гуманітарного інституту, ШПК «підполковник», посадовий оклад — 1380–1460 грн.

Кваліфікаційні вимоги: ступінь вищої освіти «магістр» та стаж наукової (науково-педагогічної) роботи не менше 5 років (за наявності наукового (освітньо-наукового) ступеня або вченого звання — без пред'явлення вимог до стажу) або досвід служби у військах на посадах оперативно-тактичного рівня.

19. Молодший науковий співробітник науково-дослідної лабораторії (правового забезпечення військ (сил)) кафедри правового забезпечення гуманітарного інституту, ШПК «капітан юстиції», посадовий оклад — 1135–1160 грн.

Кваліфікаційні вимоги: ступінь вищої освіти «магістр».

Посади, які заміщуються працівниками Збройних Сил України на умовах строкового трудового договору:

20. Професор кафедри морально-психологічного забезпечення діяльності військ (сил) гуманітарного інституту, посадовий оклад — 4313 грн (2 посади).

21. Професор кафедри застосування інформаційних технологій та інформаційної безпеки інституту інформаційних технологій, посадовий оклад — 4313 грн.

Кваліфікаційні вимоги: ступінь вищої освіти «магістр», оперативно-стратегічний (оперативно-тактичний) рівень військової освіти та досвід учасника бойових дій або досвід служби у військах (силах) на посадах оперативно-тактичного рівня не менше 5 років та науковий (освітньо-науковий) ступінь, або стаж науково-педагогічної (наукової) діяльності не менше 5 років та науковий (освітньо-науковий) ступінь, вчене звання професора (доцента, старшого наукового співробітника, старшого дослідника).

22. Доцент кафедри стратегії національної безпеки та оборони інституту державного військового управління, посадовий оклад — 4053 грн.

Кваліфікаційні вимоги: ступінь вищої освіти «магістр», оперативно-тактичний рівень військової освіти та досвід учасника бойових дій або досвід служби у військах (силах) на посадах оперативно-тактичного рівня не менше 3 років та науковий (освітньо-науковий) ступінь, або стаж науково-педагогічної (наукової) діяльності не менше 5 років та науковий (освітньо-науковий) ступінь.

23. Старший викладач кафедри Військово-Морських Сил командно-штабного інституту застосування військ (сил), посадовий оклад — 3804 грн.

24. Старший викладач кафедри морально-психологічного забезпечення діяльності військ (сил) гуманітарного інституту, посадовий оклад — 3804 грн.

25. Старший викладач кафедри правового забезпечення гуманітарного інституту, посадовий оклад — 3804 грн.

Кваліфікаційні вимоги: ступінь вищої освіти «магістр», оперативно-тактичний рівень військової освіти та досвід учасника бойових дій або досвід служби у військах (силах) на посадах оперативно-тактичного рівня не менше 2 років, або стаж наукової, науково-педагогічної діяльності не менше 2 років та досвід служби у військах (силах) на посадах оперативно-тактичного рівня.

26. Викладач кафедри Сухопутних військ командно-штабного інституту застосування військ (сил), посадовий оклад — 3306 грн (2 посади).

Кваліфікаційні вимоги: ступінь вищої освіти «магістр», оперативно-тактичний рівень військової освіти та досвід учасника бойових дій або досвід служби у військах (силах) на посадах оперативно-тактичного рівня, або стаж наукової, науково-педагогічної діяльності та досвід служби у військах (силах) на посадах оперативно-тактичного рівня.

27. Провідний науковий співробітник науково-дослідної лабораторії (проблем морально-психологічного забезпечення діяльності військ (сил)) кафедри морально-психологічного забезпечення діяльності військ (сил) гуманітарного інституту, посадовий оклад — 3057–4053 грн (2 посади).

Кваліфікаційні вимоги: ступінь вищої освіти «магістр»; науковий (освітньо-науковий) ступінь за профілем діяльності та досвід організації науково-дослідної роботи у відповідній галузі знань.

Для участі в конкурсі надсилаються такі документи: рапорт, який подається за командою (заява); автобіографія; копії документів про освіту та кваліфікацію, науковий ступінь, вчене звання; службова характеристика; службова картка; медична книжка; довідка про проходження військової служби (трудову діяльність); список наукових праць (винаходів).

Термін подання документів — до 22.09.2016 р.

Дата проведення конкурсу — 27.09.2016 р.

Документи надсилаються на адресу: 03049, м. Київ-49, Повітрофлотський проспект, буд. 28, голові конкурсної комісії Національного університету оборони України імені Івана Черняховського.

ВЕРЕСЕНЬ

ПН	ВТ	СР	ЧТ	ПТ	СБ	НД
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30		

1 вересня — День знань
2 вересня — День закінчення Другої світової війни
7 вересня — День воєнної розвідки України
10 вересня — День фізичної культури і спорту України
11 вересня — День пам'яті жертв фашизму
11 вересня — День танкістів
22 вересня — День партизанської слави

РЕДАКЦІЙНА КОЛОНКА

НАРОДНА АРМІЯ

ЗАСНОВНИК – МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ

Реєстраційне свідоцтво
КВ № 2026 від 25.06.1996 р.

Газета надрукована у друкарні
ТОВ «Мега-Поліграф»
(вул. Марка Вовчка, 12/14, м. Київ, 04073).

Наклад 33027 Замовлення 49039

Ціна вроздріб – договірна

ТВО головного редактора Анатолій МАРКЕВИЧ

Чергові по номеру — Костянтин МАШОВЕЦЬ, Андрій ЛИСЕНКО

Провідний літературний співробітник — Наталія ШАРОЙКО

Адреса редакції:
вул. Мельникова, 24, м. Київ, 04050

e-mail: n_army@army.kiev.ua

http://www.na.mil.gov.ua

Відділ передплати: тел.: (044) 489-50-12

Рр — Реклама редакції (подається безкоштовно)
Р — Реклама платна

Листування з читачами
тільки на сторінках газети.
Відповідальність за достовірність інформації та реклами несуть автори та рекламодавці. Редакція може не поділяти погляди автора.
При передруку матеріалів посилання на «Народну армію» обов'язкове.

ISSN 1029-9114

9 771029 911004